

NACRT

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJA ZA
KORIŠĆENJE VODOTOKA ZA IZGRADNJU MALIH
HIDROELEKTRANA U CRNOJ GORI**

SADRŽAJ:

UVOD	3
1. OPIS PREDMETA KONCESIJE.....	4
2. OSNOVNI PARAMETRI ZA OCJENU EKONOMSKE OPRAVDANOSTI INVESTICIJE	6
3. TENDERSKA DOKUMENTACIJA	9
4. KONCESIONA NAKNADA.....	9
5. ROK TRAJANJA KONCESIJE	9
6. USLOVI ZA PODNOŠENJE PONUDE.....	10
7. KRITERIJUMI ZA IZBOR NAJPOVOLJNIJE PONUDE	11
8. POTREBNA DOKUMENTACIJA ZA PODNOŠENJE PONUDE.....	15
8.1 Potrebna dokumentacija kao dokaz ispunjenosti uslova za podnošenje ponude	15
8.2. Potrebna dokumentacija za ocjenjivanje kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude	16
8.3 Opis dokumentacije	18
9. OBAVLJANJE KONCESIJE DJELATNOSTI	21
9.1 Faze realizacije Ugovora o koncesiji	21
9.2 Obaveze koncesionara.....	24
10. PROSTORNO-PLANSKA DOKUMENTACIJA	24
11. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	25
12. PRIKLJUČENJE NA ELEKTRO-DISTRIBUTIVNU MREŽU	26
13. IMOVINSKO-PRAVNI ODNOSI.....	27
14. STATUS POVLAŠĆENOG PROIZVOĐAČA	27
15. SPISAK RELEVANTNIH PROPISA	28
16. PRILOZI.....	29
PRIJAVNI OBRAZAC 1	Error! Bookmark not defined.
PRIJAVNI OBRAZAC 2	Error! Bookmark not defined.
UGOVOR O KONCESIJI.....	Error! Bookmark not defined.

UVOD

U skladu sa Zakonom o koncesijama („Sl. list CG”, br. 08/09) i na osnovu Strategije razvoja energetike Crne Gore do 2025. godine, kao i Strategije razvoja malih hidroelektrana u Crnoj Gori, Ministarstvo ekonomije Crne Gore je pripremio Koncesioni akt za davanje koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori (u daljem tekstu: Koncesioni akt). U Koncesionom aktu, javnom oglasu i Tenderskoj dokumentaciji, izraz korišćenje vodotoka ima značenje tehnološkog korišćenja energetskog potencijala vodotoka za proizvodnju električne energije. Koncesioni akt definiše proceduru, sadrži podatke, informacije i analize vezane za davanje koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori. Ovaj dokument definiše aktivnosti ponuđača za vrijeme trajanja javnog nadmetanja, kao i obaveze koje treba da ispunjava koncesionar u vrijeme obavljanja koncesionih djelatnosti.

Cilj javnog nadmetanja je izbor najpovoljnijih ponuda za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori u svrhu iskorišćenja energetskog potencijala vodotoka. Davanje koncesija se odvija putem javnog nadmetanja u otvorenom postupku (u daljem tekstu: javno nadmetanje), na način propisan Zakonom o koncesijama („Sl. list CG”, br. 08/09).

Ponuđač dostavlja ponude na osnovu Javnog oglasa za davanje koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana. Obaveza ponuđača je da dostavi idejno rješenje za korišćenje vodotoka, kao i ostalu dokumentaciju propisanu javnim oglasom. Ponuđač čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija biće predložen za koncesionara na predmetnom vodotoku.

Predmet koncesije je projektovanje, izgradnja, korišćenje i održavanje malih hidroelektrana na 8 vodotoka. Ponuđač dostavlja ponude za pojedinačne vodotoke i to najviše za 3 vodotoka.

Izbor vodotoka je izvršen na osnovu hidroloških mjerenja i istraživanja na određenim mikrolokacijama vodotoka urađenih od strane Hidrometeorološkog zavoda Crne Gore (HMZCG). Prema hidrološkim mjerenjima i istraživanjima, moguća ukupna instalisana snaga na vodotocima je 12,3 MW, sa procijenjenom ukupnom godišnjom proizvodnjom električne energije od 54,8 GWh.

Objekti malih hidroelektrana na predmetnim vodotocima prepoznati su u postojećim nacrtima lokalne planske dokumentacije. Takođe, za planirane objekte malih hidroelektrana ponuđena su okvirna rješenja priključka na mrežu elektroenergetskog sistema Crne Gore od strane Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić.

1. OPIS PREDMETA KONCESIJE

Predmet koncesije je projektovanje, izgradnja, korišćenje i održavanje malih hidroelektrana na objavljenim vodotocima. Projektovanje predstavlja izradu tehničke dokumentacije i sva potrebna istraživanja do izdavanja građevinske dozvole; izgradnja predstavlja gradnju objekata male hidroelektrane (mHE) do izdavanja upotrebne dozvole; korišćenje predstavlja tehno-ekonomsko korišćenje energetskeg potencijala vodotoka za proizvodnju električne energije. mHE predstavljaju postrojenja instalisane snage do 10 MW i spadaju u male elektrane na način definisan Zakonom o energetici („Sl. list RCG”, br. 28/10, 40/11, 42/11 i 06/13). Vodotok predstavlja korito tekuće vode zajedno sa obalama, odnosno udubljenje na zemljištu koje se dobro primjećuje sa vodom koja njime stalno ili povremeno teče (Zakon o vodama, „Službeni list RCG” br. 27/07 i „Službeni list CG” br. 32/11, 47/11).

Spisak vodotoka, slivovi kojima vodotoci pripadaju i preliminarni podaci o teoretskoj snazi i godišnjoj proizvodnji električne energije na vodotocima su predstavljeni u Tabeli 1.

Tabela 1. Spisak vodotoka na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti

Red.br.	Vodotok	Sliv	Opština	P [MW]	E [GWh]
1	Bukovica	Komarnica	Šavnik	3,2	14,2
2	Bijela	Komarnica	Šavnik	1,4	5,4
3	Bistrica, pritoka Ljuboviđe	Lim	Bijelo Polje	1,5	7,4
4	Kraštica	Lim	Andrijevića	0,8	3,1
5	Velička rijeka	Lim	Plav	0,3	1,5
6	Đurička rijeka sa pritokama	Lim	Plav	1,4	6,0
7	Kaludarska	Lim	Berane	0,9	4,5
8	Vrbnica	Pivsko jezero	Plužine	2,8	12,7

U Tabeli 1 prikazane su:

- P – teoretska snaga na vodotoku;
- E – teoretska godišnja proizvodnja električne energije na vodotoku;

Podaci o procijenjenoj snazi i godišnjoj proizvodnji električne energije pojedinačnih vodotoka su dobijeni na osnovu studija, i to:

- Hidrološka obrada za profile malih (mini, mikro) hidroelektrana (mHE) na pritokama glavnih vodotoka u Crnoj Gori, Hidrološki sektor Hidrometeorološkog zavoda Crne Gore (HMZCG), 2007. godine, i
- Preliminarna (gruba, aproksimativna, orijentaciona) obrada hidropotencijala na pritokama glavnih vodotoka Pive i Lima, malih, mini ili mikro (mHE) u Crnoj Gori, Hidrološki sektor HMZCG, 2008. godine.

Hidrološka obrada je urađena na bazi jednogodišnjih istraživanja i hidrometrijskih mjerenja. Hidrometrijska mjerenja su izvršena na prethodno određenim mjestima na vodotocima, u nastavku nazvanim mikrolokacijama. Na osnovu mjerenja su sastavljene krive proticaja i izračunati srednji dnevni proticaji za osmatrani period i krive trajanja srednjih dnevnih proticaja. Takođe, izrađene su krive trajanja i učestalosti na mikrolokacijama i izvršene korekcije krivih trajanja i učestalosti u odnosu na

višedecenijska hidrološka mjerenja u Crnoj Gori. Više detalja o ponuđenim vodotocima sa kartama slivova, fizičkim i geografskim detaljima o slivovima, fizičko-geografskim kartama slivova, uzdužnim presjecima vodotoka dati su u „Hidrološkoj obradi za profile malih (mini, mikro) hidroelektrana (mHE) na pritokama glavnih vodotoka u Crnoj Gori“.

Na osnovu obrađenih hidroloških podataka, urađena je preliminarna studija hidropotencijala na vodotocima. Izabrane su potencijalne mikrolokacije na kojima je tehno-ekonomski moguće iskoristiti predmetne vodotoke, a na osnovu tog izbora, preporučene su instalisane snage postrojenja i izračunata moguća godišnja proizvodnja električne energije. Na osnovu opisanih mjerenja i istraživanja, u Tabeli 1 su date preliminarne procjene instalisanih snaga i godišnjih proizvodnja električne energije na vodotocima. Obje studije su sastavni dio Tenderske dokumentacije.

Lokacije na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti su hidrološki istraživani vodotoci od strane HMZCG, na kojima su izvršene hidrološke obrade na mikrolokacijama vodotoka, takođe, odabrane od strane HMZCG. Mikrolokacije na kojima će se obavljati koncesione djelatnosti mogu biti i na drugim mjestima duž vodotoka, u zavisnosti od toga koji koncept idejnog rješenja daje optimalno tehno-ekonomsko korišćenje vodotoka, uz uvažavanje prostornih i ekoloških ograničenja. Jasno definisane granice lokacija unutar kojih je predviđeno obavljanje koncesionih djelatnosti, sa dužinom i bruto padom vodotoka, date su u Tabeli 2.

Tabela 2. Vodotoci odnosno lokacije na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti

Red.br.	Vodotok	Dužina toka [km]	Bruto pad vodotoka [m]	Visina izvora [mnm]	Visina ušća [mnm]
1	Bukovica	20,10	490	1440	950
2	Bijela	9,20	217	1050	833
3	Bistrica, pritoka Ljuboviđe	6,60	565	1160	595
4	Kraštica	9,60	450	1180	730
5	Velička rijeka	7,90	1045	1900	855
6	Đurička rijeka sa pritokama	8,10	104	1010	906
		7,48	580	1590	1010
		6,63	835	1845	1010
7	Kaludarska	19,95	815	1495	680
8	Vrbnica	8,50	535	1215	680

Napomena: Jasenička i Trokutska rijeka čine Đuričku rijeku, na nadmorskoj visini 1010 mnm. Istraživanja i hidrometrijska mjerenja su izvršena na Trokutoj rijeci, posljedično urađena je preliminarna studija hidropotencijala na toj rijeci. Lokacija na kojoj će se vršiti koncesione djelatnosti je Đurička rijeka sa pritokama, odnosno Đurička rijeka (dužine 8,10 km, između 1010 mnm i 906 mnm), hidrološki istražena Trokutska rijeka (dužine 7,48 km, između 1590 mnm i 1010 mnm) i Jasenička (dužine 6,63 km, između 1845 mnm i 1010 mnm).

Pomenute studije predstavljaju vrijednu polaznu osnovu hidroloških podloga, kao i polaznu osnovu za pripremu neophodne tehničke dokumentacije, ali ne i garanciju investitorima na osnovu kojih imaju pravo na bilo kakvu naknadu štete.

Ova mjerenja ne isključuju mogućnost i/ili potrebu da ponuđač izvrši sopstvena istraživanja. Ako ponuđač procijeni da su hidrološka istraživanja HMZCG na vodotoku nedovoljna ili neadekvatna sa stanovišta optimalnog energetskog, ekonomskog i ekološki prihvatljivog korišćenja vodotoka, ima mogućnost da dostavi rezultate sopstvenih istraživanja na osnovu kojih će bazirati koncept idejnog rješenja. Izvještaj o sopstvenim istraživanjima koje ponuđač podnosi treba da bude sačinjen od strane institucije ovlaštene za hidrološka istraživanja ili da bude ocijenjen i potvrđen od strane takve institucije.

2. OSNOVNI PARAMETRI ZA OCJENU EKONOMSKE OPRAVDANOSTI INVESTICIJE

Ekonomsko-finansijska analiza kao i finansijska sredstva potrebna za izgradnju novih mHE su predstavljeni u Strategiji razvoja malih hidroelektrana u Crnoj Gori. Na osnovu pomenute strategije, za procjenu projekata mHE na vodotocima odnosno lokacijama na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti, urađena je preliminarna ekonomsko-finansijska analiza korišćenjem softvera RETScreen International Clean Energy Project Analysis.

U analizi su napravljene određene inicijalne pretpostavke u pogledu određenih tehničkih, ekonomskih i finansijskih parametara:

- Tehnički parametri u pojednostavljenom energetskom modelu određeni su na osnovu podataka o procijenjenoj snazi i godišnjoj proizvodnji električne energije na predmetnim vodotocima koji se nalaze u pomenutim studijama urađenim od strane HMZCG.
Godišnje vrijeme rada pri maksimalnoj snazi je računato kao količnik predviđene proizvodnje električne energije i instalisane snage iz Tabele 1.
- Gruba procjena specifične investicije za izgradnju objekata mHE je 1.500.000 € po MW instalisane snage (važi za sve objekte).
Godišnji operativni troškovi i troškovi održavanja procijenjeni su na 4 % od ukupne investicije.
Dodatno investiranje u infrastrukturu i priključenje objekata mHE na distributivnu mrežu nisu posebno analizirani.
- Otkupna cijena električne energije proizvedene u mHE je modelirana na način da se za prvih 12 godina isplaćuje podsticajna cijena električne energije iz mHE, a nakon toga otkup se nastavlja po tržišnoj cijeni.
Podsticajna cijena električne energije proizvedene u mHE na vodotocima na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti određena je Zakonom o energetici („Sl. list RCG”, br. 28/10, 40/11, 42/11 i 06/13) i Uredbom o tarifnom sistemu za utvrđivanje podsticajne cijene električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije („Službeni list Crne Gore“, broj 52/2011).
Za tržišnu otkupnu cijenu je uzeta cijena električne energije iz domaćih izvora za treću godinu regulatornog perioda (01.08.2014 – 31.07.2015. godine) u iznosu od 40,7231 €/MWh, koja je utvrđena u Odluci o odobravanju regulatorno dozvoljenog prihoda Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić za javnog snabdjevača za period 01.08.2012 – 31.07.2015. godine, donešenoj na sjednici Odbora Regulatorne agencije za energetiku održanoj 27. juna i 2. jula 2012. godine.
Pretpostavljeno je da će se za finansiranje projekata koristiti 30 % sopstvenih sredstava, dok će se 70 % obezbijediti zaduženjem kod finansijskih institucija.

Pretpostavljena je kamatna stopa kredita od 8 % i period trajanja kredita 10 godina.

Za diskontnu stopu je uzeta jednaka stopa kao za kredit 8 %.

Za stopu inflacije je uzet iznos od 3 %, što se odnosi i na porast otkupne cijene.

Za životni vijek projekta uzeta je vrijednost od 30 godina.

Vrijeme projektovanja i izgradnje objekata mHE nije uzeto u analizu.

Uz navedene pretpostavke, preliminarni rezultati ekonomsko-finansijske analize za svaki vodotok pojedinačno su prikazani u Tabeli 3. Iz prikazanih rezultata se vidi da je interna stopa povraćaja za predviđeni period tehno-ekonomskog korišćenja mHE od 8,1 % do 21,8 %. Takođe, period povraćaja sopstvenih ulaganja (30 % ukupne investicije) od puštanja objekata mHE u rad je od 3,2 do 5,2 godina. S obzirom da je predviđeni rok trajanja koncesije 30 godina, na osnovu predstavljene ekonomsko-finansijske analize proizilazi da su investicije u izgradnju objekata mHE na vodotocima isplative. Takođe, stvoren je povoljan ekonomski ambijent za izgradnju mHE u Crnoj Gori i očekuje se da će investitori prepoznati tu činjenicu na predstojećem tenderu.

Važno je napomenuti da prikazani rezultati ekonomsko-finansijske analize predstavljaju samo okvirnu, aproksimativnu ocjenu ekonomske opravdanosti investicije. Brojne pretpostavke koje su napravljene mogu imati uticaj na konačan rezultat analize isplativosti investicije. Ove pretpostavke uključuju: godišnje vrijeme rada pri maksimalnoj snazi izračunato iz hidroloških mjerenja i istraživanja od strane HMZCG se smatra veoma velikim za crnogorske vodotoke, koncesiona naknada i ostale naknade nisu razmatrane, kao ni rješenje imovinsko-pravnih odnosa u koncesionom području, dodatno investiranje u infrastrukturu neophodnu za priključenje na mrežu, garantovani minimum proticaja nizvodno od vodozahvata itd.

Prikazana ekonomsko-finansijska analiza ne predstavlja garanciju investitorima na osnovu koje imaju pravo na bilo kakvu naknadu štete, već ponuđač preuzima kompletan rizik prilikom podnošenja ponude.

Tabela 3. Preliminarna ekonomsko-financijska analiza opravdanosti izgradnje mHE na predmetnim vodotocima

Broj	Vodotok	P [MW]	E [GWh]	t_k [h]	C_k [%]	V_i [€]	O_t [€]	Tr_{god} [€]	Pr_{god} [€]	IRR (%)	t_{pov} (god)
1	Bukovica	3,2	14,2	4438	50,7	4.800.000	192.000	692.739	1.146.384	9,2	5,0
2	Bijela	1,4	5,4	3857	44,0	2.100.000	84.000	303.073	491.760	8,1	5,2
3	Bistrica	1,5	7,4	4933	56,3	2.250.000	90.000	324.721	640.560	14,5	4,1
4	Kraštica	0,8	3,1	3875	44,2	1.200.000	48.000	173.185	320.640	12,2	4,4
5	Velička	0,3	1,5	5000	57,1	450.000	18.000	64.944	156.600	21,8	3,2
6	Đurička	1,4	6,0	4286	48,9	2.100.000	84.000	303.073	536.400	11,0	4,6
7	Kaludarska	0,9	4,5	5000	57,1	1.350.000	54.000	194.833	424.800	18,0	3,6
8	Vrbnica	2,8	12,7	4536	51,8	4.200.000	168.000	606.147	1.034.880	10,0	4,8

U Tabeli 3 su korištene oznake:

- P [MW] - teoretska snaga na vodotoku iz Tabele 1;
- E [GWh] - godišnja proizvodnja električne energije na vodotoku iz Tabele 1;
- t_k [h] - godišnje vrijeme rada pri maksimalnoj snazi;
- C_k [%] - faktor kapaciteta (korišćenje postrojenja pri maksimalnoj snazi);
- V_i [€] - vrijednost investicije;
- O_t [€] - operativni troškovi i održavanje;
- Tr_{god} [€] - godišnji troškovi;
- Pr_{god} [€] - godišnji prihodi;
- IRR [%] - interna stopa povraćaja i
- t_{pov} [god] - vrijeme povraćaja investicije.

3. TENDERSKA DOKUMENTACIJA

Potrebni podaci, uslovi za davanje koncesija, kao i propisana prava i obaveze ponuđača i koncesionara, definisani su Tenderskom dokumentacijom. Tenderska dokumentacija sadrži:

- Koncesioni akt;
- Uputstvo za pripremu ponude;
- Hidrološke obrade za profile mHE na pritokama glavnih vodotoka u Crnoj Gori, Hidrološki sektor, HMZCG, 2007. godine;
- Preliminarna (gruba, aproksimativna, orijentaciona) obrada hidropotencijala na pritokama glavnih vodotoka Pive i Lima, malih, mini ili mikro (mHE) elektrana u Crnoj Gori, Hidrološki sektor, HMZCG, 2008. godine i
- Tehničke preporuke priključenja na elektro-distributivnu mrežu od strane Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, funkcionalna cijelina Distribucija.

Nadležni organ zadržava pravo da prije isteka roka za podnošenje ponuda izmijeni i/ili dopuni Tendersku dokumentaciju. Izmjene i/ili dopune dokumentacije se objavljuju na isti način kao i sama Tenderska dokumentacija.

4. KONCESIONA NAKNADA

Visina koncesione naknade je fiksna i iznosi 6,5 % od planirane godišnje proizvodnje mHE iz idejnog rješenja iz ponude ponuđača. Ukoliko je ostvarena godišnja proizvodnja električne energije veća od planirane iz idejnog rješenja, koncesionar plaća naknadu u iznosu od 6,5 % od ostvarene proizvodnje mHE na godišnjem nivou.

Pomenuti procenti godišnje proizvodnje se preračunavaju u novčani iznos po važećoj otkupnoj cijeni električne energije proizvedene u mHE i raspoređuje u državni i lokalne budžete na način definisan zakonom. Otkupna cijena na osnovu koje se obračunava visina koncesione naknade izračunava se kao prosječni iznos otkupne cijene za dato postrojenje u prethodnoj godini.

Procenat prosječne proizvodnje mHE koji se na godišnjem nivou izdvaja za koncesionu naknadu će biti sastavni dio ugovora o koncesiji predviđen kao fiksni procenat koji koncesionar daje koncedentu. Naknada se obračunava u GWh na godišnjem nivou na osnovu izvještaja o ostvarenoj godišnjoj proizvodnji koje je koncesionar dužan dostaviti koncedentu.

Mogućnost usklađivanja iznosa koncesione naknade sa procijenjenom proizvodnjom iz inoviranih idejnih rješenja detaljnije se definiše Ugovorom o koncesiji.

5. ROK TRAJANJA KONCESIJE

Rok trajanja koncesije je fiksna za sve objavljene vodotoke i iznosi 30 godina. Pomenuti rok se računa od dana stvaranja svih neophodnih uslova za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova. Rok trajanja koncesije će biti sastavni dio ugovora i koncesionar je dužan ukladiti svoj projekat sa ovim rokom.

Vremenski rok na koji se daje koncesija je određen na osnovu pokazatelja iz ekonomsko-financijske analize, javnog interesa u cilju optimalnog iskorišćenja energetske resursa kao i interesa koncesionara u pogledu ostvarivanja prihoda iz hidroenergetskih objekata .

Koncesija na predmetnom vodotoku se može produžiti nakon isteka prvobitno ugovorenog roka u skladu sa zakonom i propisima koji regulišu ovu oblast.

6. USLOVI ZA PODNOŠENJE PONUDE

Da bi mogao učestvovati na javnom nadmetanju, ponuđač mora ispuniti obavezne uslove koji se odnose na:

1. Podobnost ponuđača
2. Obezbeđenje ponude

1. Podobnost ponuđača

Pravo učešća na Javnom oglasu za davanje koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju mHE ima domaće ili strano privredno društvo ili drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice, konzorcijum ili neki drugi oblik poslovnog povezivanja koji ispunjava uslove kojim dokazuje podobnost za učešće.

U skladu sa članom 23 Zakona o koncesijama („Sl. list CG”, br. 08/09, nepodobni da učestvuju na Javnom nadmetanju za davanje koncesija su:

- privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici nad kojima je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, osim postupka reorganizacije u skladu sa zakonom kojim je uređena insolventnost privrednih društava;
- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja su pravosnažnom presudom osuđena za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti i
- privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja imaju neizmirene poreske obaveze i obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja Javnog oglasa.

Napomena: Konzorcijuma je dužan dostaviti dokaze o podobnosti ponuđača za svakog člana konzorcijuma posebno.

2. Obezbeđenje ponude

Na osnovu Zakona o koncesijama („Sl. list CG”, br. 08/09) ponuđač je dužan da uz ponudu priloži i dokaz o uplati novčanog depozita ili bankarske garancije kao obezbeđenje ponude.

Napomena: Ponude od strane ponuđača koji ne ispunjavaju gore navedene obavezne uslove za podnošenje ponude odbacuju se kao neispravne.

7. KRITERIJUMI ZA IZBOR NAJPOVOLJNIJE PONUDE

Ponuđač, samostalno ili kao član konzorcijuma, može se prijaviti najviše za 3 vodotoka iz Tabele br.1 "Spisak vodotoka na kojima će se vršiti koncesione djelatnosti". Ponuđač, samostalno ili kao član konzorcijuma, može dostaviti samo jednu ponudu za isti vodotok.

Ponude se vrjednuju i rangiraju na osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude. Rang lista ponuđača se sastavlja za svaki vodotok pojedinačno. Ponuda mora da sadrži dokumentaciju navedenu u poglavlju br. 8 "Potrebna dokumentacija za podnošenje ponude". Kriterijumi za izbor najbolje ponude su predstavljeni u Tabeli br.4.

Tabela br.4 Kriterijumi za izbor najbolje ponude

Red. br.	Kriterijum/potkriterijum	Br. bodova
1.	Prethodno iskustvo u upravljanju hidroenergetskim objektima	30
2.	Finansijska sposobnost	30
3.	Tehničko rješenje	25
3.1	Instalisana snaga mHE	10
3.2	Godišnja proizvodnja električne energije na pragu mHE	15
4.	Iskustvo na domaćem tržištu	10
5.	Višenamjenska rješenja	5

Napomena: Broj bodova iz svakog kriterijuma i potkriterijuma se zaokružuje na prvu decimalu.

OPIS NAČINA BODOVANJA

1. Prethodno iskustvo u upravljanju hidroenergetskim objektima

Bodovi u ovom kriterijumu se dodjeljuju na osnovu prethodnog iskustva ponuđača u upravljanju hidroenergetskim objektima. Ponuđač mora dokazati da hidroenergetske objekte za koje prijavljuje prethodno iskustvo u upravljanju su, ili su bili, u njegovom vlasništvu (direktno ili indirektno, preko zavisnog lica u kojem ponuđač ima najmanje 51 % vlasništva nad kapitalom i upravljačku kontrolu)

Brojem bodova u ovom kriterijumu kvantifikuje se iskustvo koje ponuđač ima u upravljanju hidroenergetskim objektima. Ponuđači koji su upravljali hidroenergetskim objektima ukupnog kapaciteta većeg od 100 MW dobijaju maksimalan broj bodova. Ostale ponude dobijaju broj bodova proporcionalan kvadratnom korijenu odnosa koeficijenta predmetne ponude K_p i najvećeg koeficijenta K_{max} , tj. koeficijenta ponude sa najvećom instalisanom snagom odnosno koeficijenta izračunatog za instalisanu snagu od 100 MW u slučaju ponuda sa kapacitetima većim od 100 MW:

$$Br.bodova = 30 \times \frac{K_p}{K_{max}}$$

Đe je:

K_{max} – ponuda sa najvećim koeficijentom

K_p – koeficijent predmetne ponude

Koeficijent uzima u obzir sve hidroenergetske objekte kojim je upravljao ponuđač, i predstavlja zbir instalisanih snaga svih objekata, pri čemu su instalisane snage objekata mHE ($\leq 10\text{MW}$) prethodno stepenovane sa eksponentom 1.5, dok su instalisane snage svih objekata HE ($> 10\text{MW}$) pomnožene sa brojem $10^{0.5}$. Instalisane snage se izražavaju u MW.

Koeficijenti K_p i K_{max} se izračunavaju po relaciji:

$$K = \sum_{j=1}^{j=n} P_{i,j}^{1.5} \times n_j + 10^{0.5} \times \sum_{k=1}^{k=m} P_{i,k} \times n_k$$

Đe je:

j – j -ta mHE ($\leq 10\text{MW}$) kojom je upravljao ili upravlja ponuđač

k – k -ta HE ($> 10\text{MW}$) kojom je upravljao ili upravlja ponuđač

$P_{i,j}$ – instalisana snaga j -te mHE kojom je upravljao ili upravlja ponuđač

$P_{i,k}$ – instalisana snaga k -te HE kojom je upravljao ili upravlja ponuđač

n_j – broj mHE instalisane snage $P_{i,j}$ kojima je upravljao ili upravlja ponuđač

n_k – broj HE instalisane snage $P_{i,k}$ kojima je upravljao ili upravlja ponuđač

2. Finansijska sposobnost

Vrijednovanje finansijske sposobnosti ponuđača se određuje na osnovu prosječnog ukupnog bruto prihoda ponuđača u posljednje tri obračunske godine. Ponuda sa najvećim iznosom prosječnog ukupnog bruto prihoda u posljednje tri obračunske godine dobija maksimalan broj bodova po ovome kriterijumu. Preostale ponude dobijaju broj bodova koji je proporcionalan odnosu predmetne ponude i ponude koja je dobila maksimalan broj poena. Način raspodjele bodova po ovom kriterijumu predstavljen je u sljedećoj formuli:

$$Br.bodova = 30 \times \frac{P_p}{P_{max}}$$

đe je:

P_{max} – ponuda sa najvećim iznosom prosječnog ukupnog bruto prihoda ponuđača u posljednje tri obračunske godine

P_p – koeficijent predmetne ponude

Ukoliko se ponuđač konzorcijum, boduje se finansijska sposobnost člana kojeg konzorcijum odredi. Za lica koja su registrovana u periodu kraćem od poslednje tri godine, prosjek se određuje po broju godina poslovanja s tim da je jedna godina poslovanja obavezni minimum.

3. Tehničko rješenje

Idejno rješenje za korišćenje predmetnog vodotoka za izgradnju mHE se zasniva na prethodnim proučavanjima lokacije i hidrološkim podlogama. Tehnički parametri idejnog rješenja moraju međusobno biti optimizirani, u cilju dobijanja realnog iskorišćenja vodotoka za proizvodnju električne energije. U okviru ovog kriterijuma boduju se: instalisana snaga mHE i godišnja proizvodnja na pragu mHE.

3.1 Instalisana snaga mHE

Maksimalni broj bodova iz ovog potkriterijuma dobija ponuda sa najvećom predviđenom instalisanom snagom u objektima mHE na predmetnom vodotoku izraženom u MW. Ostale ponude dobijaju broj bodova proporcionalan predviđenoj instalisanoj snazi u odnosu na ponudu sa najvećom predviđenom snagom. Način raspodjele bodova po ovom potkriterijumu predstavljen je u sljedećoj formuli:

$$Br.bodova = 10 \times \frac{P_p}{P_{max}}$$

đe je:

P_{max} – ponuda sa najvećom predviđenom instalisanom snagom u objektima mHE
 P_p – predmetna ponuda

Ako se u idejnom rješenju planira više od jedne mHE na predmetnom vodotoku, instalisana snaga se računa kao zbir instalisanih snaga svih predloženih elektrana.

3.2 Godišnja proizvodnja električne energije na pragu mHE

Maksimalan broj bodova iz ovog potkriterijuma dobija ponuda sa najvećom predviđenom godišnjom proizvodnjom električne energije na pragu mHE izražena u GWh. Ostale ponude dobijaju broj bodova proporcionalan predviđenoj godišnjoj proizvodnji električne energije u odnosu na ponudu sa najvećom godišnjom proizvodnjom. Način raspodjele bodova po ovom potkriterijumu predstavljen je u sljedećoj formuli:

$$Br.bodova = 15 \times \frac{P_p}{P_{max}}$$

đe je:

P_{max} – ponuda sa najvećom predviđenom godišnjom proizvodnjom električne energije na pragu mHE
 P_p - predmetna ponuda

Ako se u idejnom rješenju planira više od jedne mHE na predmetnom vodotoku, predložena godišnja proizvodnja se računa kao zbir predviđene proizvodnje svih predloženih elektrana.

4. Iskustvo na domaćem tržištu

Bodovi u ovom kriterijumu dodjeljuju se na osnovu izgrađenih kompleksnih objekata u Crnoj Gori. Kompleksnim objektima se smatraju objekti čija je cijena izgradnje bila iznad 500.000,00 Eura i to: elektroenergetski objekti, industrijski objekti, vodoprivredni objekti, vodovodi, kanalizacije, i drugi infrastrukturni objekti, kao i putevi, luke, aerodromi, željezničke pruge, mostovi, tuneli, stambeno-poslovni objekti iznad četiri sprata ili površine preko 2000 m². Bodovi se dodjeljuju na način da se za svaki kompleksni objekat, čiji je ponuđač bio investitor ili glavni izvođač radova, dodjeljuje po 2 boda. Maksimalni broj bodova iz ovog kriterijuma dobija ponuda, čiji je ponuđač bio investitor ili glavni izvođač izgradnje objekta, čija je cijena izgradnje bila iznad 5 miliona Eura. Takođe, maksimalan broj bodova dobija i ponuda čiji je ponuđač, samostalno ili kao član konzorcijuma, lokalna samouprava opštine na čijoj se teritoriji nalazi predmetni vodotok.

5. Višenamjenska rješenja

Višenamjenska rješenja vodotoka se odnose na dodatne aktivnosti koje se inciraju u okruženje mHE. Pomenute aktivnosti predstavljaju dodatni dio idejnog rješenja kojim se, sem energetske, obezbjeđuje i dodatni ekonomski razvoj određene mikrolokacije. Ponuđena višenamjenska rješenja moraju odgovarati realnim prirodnim kapacitetima lokacije. Karakteristične aktivnosti dodatnog tj. višenamjenskog korištenja lokacije uključuju:

- navodnjavanje i snabdijevanje vodom (stanovništvo i/ili industrija);
- objekte od značaja za razvoj lokalnog turizma;
- aktivnosti od značaja za razvoj poljoprivrede;
- aktivnosti na razvoju ribarstva;
- sportsko-rekreativni objekti i
- drugi privredni objekti itd.

Koncept višenamjenskog rješenja se dostavlja u formi posebnog projekta sa jasno definisanim aktivnostima i budžetom.

Ukoliko lokacija na kojoj se nalazi vodotok ne omogućava izradu višenamjenskog rješenja, ponuđač može dostaviti projekat razvoja mjera energetske efikasnosti na lokalnom nivou za opštinu na čijoj se teritoriji nalazi predmetni vodotok. Predložene mjere moraju biti usklađene sa opštinskim planovima iz oblasti energetske efikasnosti. Prijedlog mjera energetske efikasnosti na lokalnom nivou se dostavlja u formi posebnog projekta sa jasno definisanim aktivnostima i budžetom. Aktivnosti definisane u Projektu mjera energetske efikasnosti moraju biti realizovane do dana puštanja mHE u rad.

Način raspodjele bodova po ovom kriterijumu predstavljen je u sljedećoj formuli:

$$Br.bodova = 8 \times \frac{P_p}{P_{max}}$$

đe je:

P_{max} – ponuda sa najvećim iznosom projektnog budžeta

P_p - predmetna ponuda

Tenderske komisije će ocijeniti mogućnost realizacije predloženih višenamjenskih rješenja, tj. mjera energetske efikasnosti na lokalnom nivou.

8. POTREBNA DOKUMENTACIJA ZA PODNOŠENJE PONUDE

Potrebna dokumentacija za ponudu se odnosi na Uslove za podnošenje ponude, opisane u poglavlju br. 6, kao i na Kriterijume za izbor najpovoljnije ponude, opisane u poglavlju br. 7. Dokumentacija služi kao dokaz ispunjenosti navedenih uslova i kriterijuma.

Ako je dokumentacija iz ponude dostavljena na stranom jeziku, ponuđač je dužan da priloži i ovjereni prevod na crnogorskom jeziku. U slučaju spora, ovjereni prevod će se koristiti za tumačenje informacija i dokaza.

Kompletna dokumentacija za ponudu sadrži:

1. Potrebnu dokumentaciju kao dokaz ispunjenosti obaveznih Uslova za podnošenje ponude i
2. Potrebnu dokumentaciju kao dokaz ispunjenosti Kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude.

8.1 Potrebna dokumentacija kao dokaz ispunjenosti uslova za podnošenje ponude

8.1.1. Prijavni obrazac br. 1

8.1.2. Potrebna dokumentacija kao dokaz podobnosti ponuđača

Na osnovu propisanih uslova iz Zakona o koncesijama, svaki ponuđač u cilju dokazivanja podobnosti mora dostaviti sljedeće dokaze:

- dokaz da protiv privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije - dokaz/potvrdu izdaje Privredni sud;
- dokaz da privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti - dokaz/potvrdu izdaje Privredni sud za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, a za fizička lica dokaz/potvrdu izdaje nadležni Osnovni sud;

- dokaz da je privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice izmirilo obaveze po osnovu plaćanja poreza - dokaz/potvrda se izdaje od poreskog organa uprave u kojem je naznačeno da su izmirene obaveze po osnovu poreza;
- dokaz da privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja Javnog oglasa:
 - a) ponuđač kao privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik:
 - dokaz/potvrda Centralnog registra privrednih subjekata kojom se dokazuje da se ponuđač ne nalazi u kaznenoj evidenciji istog;
 - dokaz/potvrda područnog organa za prekršaje iz mjesta sjedišta ponuđača ili nadležnog organa, kojom se dokazuje da ponuđač nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u prekršajnom postupku;
 - b) ponuđač kao fizičko lice:
 - dokaz/potvrda Osnovnog suda kojom se dokazuje da je ponuđač izmirio obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom postupku;
 - dokaz/potvrda nadležnog organa iz mjesta prebivališta ponuđača kojom se dokazuje da isto nema neizmirenih obaveza po osnovu kazni izrečenih u prekršajnom postupku.

Navedeni dokazi ne smiju biti stariji od devedeset (90) dana od dana objavljivanja oglasa.

Ukoliko država u kojoj ponuđač ima sjedište ne izdaje navedene dokaze, ovi dokazi mogu biti zamijenjeni izjavom ponuđača pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, odnosno ukoliko u državi u kojoj je sjedište ponuđača nema zakonskih odredbi koje se tiču izjava pod krivičnom i materijalnom odgovornošću, izjavom datom pred nadležnim sudskim ili upravnim organom ili notarom.

8.1.3 Potrebna dokumentacija kao dokaz obezbjeđenja ponude

Kao dokaz obezbjeđenja ponude prilaže se bankarska garancija na iznos od 25.000,00 Eura za period koji se odredi Javnim oglasom. Bankarska garancija ponude će biti aktivirana u slučaju da ponuđač čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija odustane od ponude prije potpisivanja ugovora o koncesiji. Bankarska garancija se podnosi za svaku ponudu tj. svaki vodotok posebno.

8.2. Potrebna dokumentacija za ocjenjivanje kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude

Na osnovu kriterijuma opisanih u poglavlju br. 7 potrebna dokumentacija za izbor najpovoljnije ponude sadrži:

8.2.1 Prijavni obrazac br.2

8.2.2. Dokumentacija kao dokaz prethodnog iskustva u upravljanju mHE

- Ugovor o koncesiji ili drugi dokaz o sticanju prava upravljanja mHE;
- Izvod iz zvaničnog registra privrednih subjekata ili drugi vid zvanične potvrde kojom se potvrđuje da je podnosilac vršio upravljanje mHE i
- Kao dokaz o instalisanoj snazi mHE kojima je ponuđač upravljao: upotrebna dozvola, ovjereni projekat izvedenog stanja i sl.

8.2.3. Dokumentacija kao dokaz finansijske sposobnosti

- Dokaz da plaćanja prema ponuđaču nijesu obustavljena - odgovarajući bankarski izvodi, potvrda ili izjava o finansijskoj podobnosti banke čiji je ponuđač pravno lice;
- Izvještaj o računovodstvenom i finansijskom stanju - bilans uspjeha i bilans stanja, sa izvještajem ovlašćenog revizora, za pravna lica koja su po zakonu obavezna, za posljednje tri godine, odnosno od dana registracije pravnog lica ukoliko je registrovano kasnije.

8.2.4. Dokumentacija kao dokaz predloženog tehničkog rješenja

- Idejno rješenje mHE pripremljeno u skladu sa Uputstvom za pripremu ponude i Koncesionim aktom.

8.2.5. Dokumentacija kao dokaz iskustva na domaćem tržištu

- Lista referentnih projekata realizovanih na domaćem tržištu i
- Dokaz o realizovanim projektima na domaćem tržištu: upotrebna dozvola ukoliko je ponuđač bio investitor projekta, ugovor o realizaciji, revidovani projektni dokumenti i sl.
- Ako je lokalna samouprava ponuđač, samostalno ili kao član konzorcijuma, dokaz/potvrda o njenom učešću na javnom na javnom nadmetanju.

8.2.6. Dokumentacija kao dokaz predloženog višenamjenskog rješenja ili mjera energetske efikasnosti

- Projekat višenamjenskog rješenja ili Projekat mjera energetske efikasnosti na lokalnom nivou sa jasno definisanim projektnim aktivnostima, rokovima i budžetom.

Napomena: Dokumentacija pod rednim brojevima 8.2.1. do 8.2.4. je obavezna za bodovanje ponude. Ponude koje ne sadrže ovu dokumentaciju su nepotpune i neće se bodovati. Dokumentacija pod rednim brojevima 8.2.5. i 8.2.6. je opcionalna tj. ponuđač sam bira da li se želi prijaviti za ove kriterijume.

Na zahtjev Tenderske komisije, ponuđač je dužan dostaviti pojašnjenje ponude, u cilju razjašnjenja njenih nejasnih djelova, s tim da ne može izmijeniti ili dopuniti podnesenu ponudu.

8.3 Opis dokumentacije

8.3.1 PRIJAVNI OBRASCI

Sastavni dio ponude čine i dva ispunjena prijavna obrasca u formi datoj u Prilogu Koncesionog akta. Prilozi moraju biti potpisani od strane ovlaštenog lica ponuđača. Obrasci koji se dostavljaju su:

- Obrazac br.1 kao dio dokumentacije kojom se dokazuje ispunjenost uslova za ponudu i
- Obrazac br.2 kao dio dokumentacija za ocijenjivanje kriterijuma za izbor najbolje ponude.

U cilju dokazivanja podataka koji su uneseni, ponuđač podnosi dokumentaciju koja je navedena u obrascima. Dokumentacija se podnosi uz obrasce kao poseban prilog i mora biti u formi akta koju je ponuđač naveo u obrascima.

8.3.2 ZAJEDNIČKI NASTUP

Ponuđač može da učestvuje u postupku dobijanja koncesije u konzorcijumu ili drugom obliku poslovnog povezivanja (u daljem tekstu konzorcijum), uz obavezu da uz Prijavni obrazac priloži ugovor o konzorcijumu, koji izričito predviđa:

- da će svi članovi konzorcijuma biti solidarno odgovorni za izvršenje ugovora u skladu sa njegovim uslovima;
- obaveze svakog člana konzorcijuma i
- ovlašćenje jednog člana koji 'e istupati u ime konzorcijuma.

Konzorcijum koji je dobio koncesiju, ne može mijenjati sastav članova konzorcijuma bez saglasnosti koncedenta. Članovi konzorcijuma moraju zajednički poslovno nastupati dvije godine od dana osnivanja koncesionog preduzeća.

8.3.3 IDEJNO RJEŠENJE

Na osnovu raspoloživih informacija i podataka o vodotoku, istraživanja i hidrometrijskih mjerenja i procjene hidroenergetskog potencijala izvršenih od strane HMZCG i/ili sopstvenih istraživanja, ponuđač se opredjeljuje za koncept izgradnje objekata mHE na predmetnom vodotoku koji prikazuje u idejnom rješenju. Analiza hidropotencijala na vodotoku treba da bude osnova za izradu idejnog rješenja. Hidrološka obrada vodotoka od strane HMZCG treba da posluži kao polazna osnova u postupku pripreme tehničke dokumentacije, ali prezentirana istraživanja i hidrometrijska mjerenja ne isključuju mogućnost da ponuđač koristi i sopstvena istraživanja i mjerenja na predmetnom vodotoku. Istraživanja moraju da budu urađena kvalitetno, realno i precizno na bazi realno raspoloživog hidroenergetskog potencijala određenog vodotoka za koji se priprema tehnička dokumentacija. Istraživanja treba da budu izvršena od strane nadležne institucije ili pravnog lica ovlaštenog za ovu vrstu mjerenja.

Izvještaj o izvršenim prethodnim proučavanjima i/ili sopstvenim istraživanjima sadrži tehnički opis u okviru koga se, pored ostalog, posebno definišu:

- osnovni uslovi, kriterijumi i ograničenja za projektovanje, prikaz sliva vodotoka u okviru Prostornog plana Crne Gore i Vodne osnove Crne Gore, odnosno vodnog područja, i dokaz da će ponuđeno rješenje sistema biti u konceptijskom skladu sa navedenim planskim aktima;
- geološki i geodetski uslovi za izgradnju mHE;
- varijantna rješenja konfiguracije sistema i njihova konceptualna razrada;
- prikaz podloga za projektovanje, kritička analiza raspoloživih podloga i ocjena njihove pouzdanosti za taj nivo projektovanja i donošenja odluke o konfiguraciji i parametrima mHE u okviru njega;
- izbor i usklađivanje instalisanih protoka i snaga na svim razmatranim sistemima;
- analiza proizvodnje energije za definisane hidrološke serije koje moraju da biti međusobno potpuno usklađene i istog razmatranog perioda;
- analiza interakcija hidroenergetike sa svim ostalim korisnicima vodotoka/sliva, u okviru višenamjenskih rješenja korišćenja, uređenja i zaštite voda;
- sukob interesa pojedinih učesnika u višenamjenskim rješenjima i mogućnosti za njihovo rešavanje ili ublažavanje;
- interakcije mHE sa drugim sistemima u okruženju i mjere za uklapanje sistema u okruženje;
- utvrđivanje ekonomskih parametara mHE na nivou studije, radi vrijednovanja i izbora optimalne varijante;
- definisanje kriterijuma za vrijednovanje i izbor varijantnih rješenja (višekriterijumsko vrednovanje i izbor varijante hidroenergetskog korišćenja sliva/vodotoka u okviru integralnog rješenja korišćenja sliva/vodotoka),
- ocjena predloženog rješenja, prioriteta, redosljedi izgradnje i ograničenja.

Ponuđač se na bazi postojeće dokumentacije i/ili sopstvenih istraživanja opredjeljuje za potencijalne lokacije objekata mHE i pristupa izradi Idejnog rješenja. Izradom idejnog rješenja za hidroenergetsko postrojenje obezbjeđuje se projektantsko razmatranje cjelokupnog sistema na vodotoku radi pronalaženja optimalne konfiguracije i parametara svih objekata koji se nalaze u okviru jedinstvenog sistema tj. u okviru hidrografske i hidroenergetске cjeline. Uvažavajući vodoprivredne osnove vrši se izbor optimalne varijante konfiguracije i parametara sistema. Idejno rješenje mora da sadrži kvalitetan tehnički koncept optimalnog energetskeg iskorišćenja vodotoka u kome su prikazane i opisane sve mikrolokacije objekata mHE na predmetnom vodotoku uz uvažavanje postojećih prostornih i ekoloških ograničenja. Na osnovu koncepta korišćenja vodotoka u idejnom rješenju se prikazuju realna i moguća godišnja proizvodnja električne energije i instalisana snaga svih mHE na predmetnom vodotoku, koji predstavljaju dio kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude.

Idejno rješenje mHE ili sistema mHE sadrži tehnički izvještaj kojim su, pored ostalog, naročito obuhvaćeni:

- opšti podaci o projektu, prikaz projekta i sistematizacija relevantnih performansi i pokazatelja postrojenja;
- osnovni uslovi, kriterijumi i ograničenja za projektovanje, kao i polazni parametri za projektovanje;
- podloge za projektovanje konkretnog postrojenja i geotehničke podloge na bazi detaljne prospekcije terena bez geotehničkih bušenja;
- definisanje varijantnih rješenja užih lokacija brane i ostalih elemenata postrojenja i varijante mHE, u okviru uslova koji su za to postrojenje definisani ovim rješenjem;
- izbor neto pada, broja agregata, tipa turbina i osnovne dispozicije agregata i postrojenja za definisanu veličinu instalisanog protoka;

- analiza energetske proizvodnje za definisanu hidrološku seriju;
- opis vodoprivrednih efekata višenamjenskog objekta (garantovane isporuke vode korisnicima sa određenom obezbjeđennošću, efekti na poboljšanje režima voda, ostali vodoprivredni efekti koji se mogu kvantifikovati);
- razrada projektnih rješenja za sve razmatrane varijante mHE (prikaz varijantnih dispozicija i ključnih elemenata postrojenja);
- predmjer i predračun tehničkih rješenja svih razmatranih varijanti mHE, na nivou za optimizaciju dispozicije;
- određivanje energetske vrijednosti mHE za sve razmatrane varijante, izbor kriterijuma za izbor varijante, izbor varijante postrojenja i
- mjere za uklapanje objekata postrojenja u okruženje i pejzaž.

Grafička dokumentacija idejnog rješenja sadrži:

- preglednu kartu sliva, sa prikazom cjelokupnog sistema (izgrađeni i planirani objekti) u okviru koga se nalazi razmatrani objekat mHE (preporučene razmjere 1:10000, 1:25000);
- preglednu kartu dijela sliva oko objekta (uključujući i cijelu akumulaciju), sa naznačenim svim drugim sadržajima, objektima i sistemima koji su relevantni za donošenje odluke (preporučena razmjere 1:10000, 1:25000);
- pregledne karte svih definisanih varijantnih konfiguracija sistema koje se razmatraju u projektu (varijantne uže lokacije brane, alternative položaja i dispozicija dovoda, odvoda i objekata na njima, varijante položaja mašinskih zgrada, ako su tako razmatrane), preporučene razmjere 1: 5000 do 1: 10000;
- podužni profili duž derivacija svih razmatranih varijanti, sa ucrtanim položajima brane, akumulacije, zahvata, dovodne i odvodne derivacije, položajem ključnih objekata za hidroenergetsko i višenamjensko korišćenje voda u okviru višenamjenskog projekta;
- krive zapremina i površina akumulacije;
- tehnička rješenja glavnih objekata po svim razmatranim varijantama: dispozicije razmatranih tipova brana sa pratećim objektima i položajem mašinske zgrade u okviru hidročvora pribranskih postrojenja, presjeci kroz derivaciju (ako se planira), osnovu (bar na turbinskom i generatorskom nivou), podužni i poprečni presjeci kroz mašinske zgrade, rješenja zahvatne građevine za hidroelektranu, osnova i ključni presjeci objekata na dovodu (vodostan, zatvaračnice), i odvodu/spoju sa donjom vodom, kao i tehničko rješenje varijante koja je usvojena nakon optimizacije i koja se posebno izdvaja i jasno označava kao usvojena optimalna varijanta (preporučene razmjere 1: 500 do 1: 1000) i
- prikaz zahvata i pratećih objekata za druge korisnike u okviru dispozicija hidročvora višenamjenskog postrojenja.

Idejno rješenje treba da bude izrađeno od strane institucije ovlašćene za izradu tehničke dokumentacije. Licenca koja je izdata instituciji ovlašćenoj za izradu tehničke dokumentacije u inostranstvu mora biti ovjerena od strane nadležnog organa u Crnoj Gori.

Izbor koncepta idejnog rješenja, kao i na osnovu njega ponuđeni tehnički parametri (godišnja proizvodnja električne energije i instalisana snaga), povlače odgovornost i rizik ponuđača, da u slučaju izbora nekvalitetnog i neodgovarajućeg koncepta idejnog rješenja isto bude odbijeno. U slučaju da se rezultati istraživanja energetske potencijala vodotoka ne prikažu realno (i pored izbora kvalitetnog koncepta idejnog rješenja), takvo rješenje neće biti prihvatljivoza Tendersku komisiju.

Prihvaćeno idejno rješenje prvorangiranog ponuđača od strane Tenderske komisije predstavlja osnovu za izradu dalje tehničke dokumentacije. Idejno rješenje i višenamjenska rješenja prvorangiranog ponuđača predstavljaju osnovu za izradu prostorno-planske dokumentacije od

strane nadležnog organa za izradu prostorno-planske dokumentacije ili lokalne samouprave u kojoj se predmetni vodotok nalazi.

9. OBAVLJANJE KONCESIJE I DJELATNOSTI

Obavljanje koncesione aktivnosti se detaljno definiše ugovorom o koncesiji koji se potpisuje sa izabranim ponuđačem. Kao uslov potpisivanja ugovora, izabrani ponuđač je dužan dostaviti Bankarsku garanciju ponude u visini od 100.000,00 Eura za period do završetka prve faze ugovora.

Ugovor o koncesiji se realizuje u tri faze: faza izrade tehničke dokumentacije, faza izgradnje objekata mHE i faza tehno-ekonomskog korišćenja potencijala vodotoka za proizvodnju električne energije. Faze realizacije koncesije sa rokovima trajanja prikazani su u Tabeli br.5. Po isteku III faze realizacije ugovora o koncesiji, cjelokupna hidroenergetska postrojenja mHE sa svim pomoćnim objektima se prenose u vlasništvo države Crne Gore u ispravnom stanju.

Tabela br. 5 Faze realizacije ugovora o koncesiji

FAZA	NAZIV
I	Izrada tehničke dokumentacije
II	Izgradnja objekata mHE
III	Tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u mHE

Napomena: Za sve ugovore važi rok trajanja koncesije od 30 godina od dana stvaranja uslova za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova koja se pribavlja uokiru faze 1 Ugovora o koncesiji .

9.1 Faze realizacije Ugovora o koncesiji

I FAZA – Izrada tehničke dokumentacije

Prva faza ugovora obuhvata izradu tehničke dokumentacije, odnosno idejnog i glavnog projekta. Tehnička dokumentacija predstavlja razradu prihvaćenog idejnog rješenja i treba biti urađena u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima. Nadležni organ za izradu prostorno-planske dokumentacije, ili organ lokalne samouprave u kojoj se predmetni vodotok nalazi, obavezan je da izradi državni ili lokalni prostorno-planski dokument u skladu sa prihvaćenim idejnim rješenjem iz ponude. Obaveza koncesionara u ovoj fazi je da pribavi sve neophodne dozvole propisane zakonom.

Rok trajanja koncesije od 30 godina računa se od dana stvaranja uslova za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova.

Na osnovu člana 62a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, nadležni organ dužan je da izda urbanističko-tehničke uslove u roku od 45 dana od dana prijema zahtjeva od strane

koncesionara. Radi izdavanja urbanističko tehničkih uslova, koncesionar je dužan podnijeti slijedeću dokumentaciju:

1. Zahtjev za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova;
2. Idejno rješenje i
3. Ugovor o koncesiji.

Na osnovu podnešenog zahtjeva nadležni organ preuzima obavezu pribavljanja kompletne dokumentacije neophodne za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova.

Nadležni organ obezbjeđuje sljedeću dokumentaciju: Vodne uslove izdate od Uprave za vode; Mišljenje o potrebi sprovođenja postupka procjene uticaja na životnu sredinu izdato od Agencije za zaštitu životne sredine; Elektroenergetske uslove izdate od Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić; Mišljenje izdato od Uprave za zaštitu kulturnih dobara-Cetinje; Vodovodne uslove izdato od JP „Vodovod i kanalizacija“; Saobraćajne uslove izdati od organa uprave, odnosno organa lokalne samouprave i Tehnički uslovi izdati od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost kao i ostala neohodna dokumenta. Koncesionar je dužan da snosi stvarne troškove pribavljanja pomenute dokumentacije.

Koncesionar je dužan da podnese zahtjev za dobijanje urbanističko-tehničkih uslova u roku definisanom Ugovornom o koncesiji. Kao uslov potpisivanja Ugovora podnosi se bankarska garancija od 100.000,00 eura koja važi za fazu I.

Ovaj dio faze I Ugovora se završava izdavanjem urbanističko-tehničkih uslova.

Na osnovu izdatih urbanističko-tehničkih uslova izrađuje se tehnička dokumentacija za izgradnju mHE koja mora biti u skladu sa tehničkim propisima, normativima i standardima za projektovanje ove vrste objekata. Nakon izrađene i revidovane tehničke dokumentacije, koncesionar podnosi zahtjev nadležnom organu za izdavanje građevinske dozvole.

U skladu sa članom 94. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, nadležni organ izdaje građevinsku dozvolu u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva, ako su ispunjeni svi zakonski uslovi.

Radi izdavanja građevinske dozvole, koncesionar je dužan podnijeti slijedeću dokumentaciju:

1. Zahtjev za građevinsku dozvolu
2. Idejni ili Glavni projekat sa izvještajem o izvršenoj reviziji, izrađenih u 10 primjeraka od kojih su sedam u zaštićenoj digitalnoj formi, kao i dokaz o osiguranju od odgovornosti investitora i privrednog društva, pravnog lica, odnosno preduzetnika koje je izradilo odnosno revidovalo Idejni odnosno Glavni projekat i
3. Ugovor o koncesiji.

Na osnovu podnešenog zahtjeva nadležni organ preuzima obavezu pribavljanja kompletne dokumentacije neophodne za izdavanje građevinske dozvole.

Nadležni organ po službenoj dužnosti pribavlja slijedeću dokumentaciju: Dokaz o pravu svojine, odnosno drugom pravu na građevinskom zemljištu (list nepokretnosti u kojem je zabilježen Ugovor o koncesiji i kopija plana); Vodnu saglasnost Uprave za vode; Ekološku saglasnost Agencije za

zaštitu životne sredine na osnovu strateške procjene uticaja na životnu sredinu i, ako Agencija procijeni, izrađene procjene uticaja na životnu sredinu; Elektroenergetsku saglasnost Elektroprivrede Crne Gore; Saglasnost za priključenje na elektroenergetsku mrežu i Ostale saglasnosti od nadležnih organa u skladu sa posebnim propisima, dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja naknade za komunalno opremanje i dokaz u pogledu plaćanja naknade za izgradnju regionalnog sistema vodosnadbijevanja na teritoriji opština Crnogorskog primorja kao i ostala neohodna dokumenta. Koncesionar je dužan da snosi stvarne troškove pribavljanja pomenute dokumentacije.

I faza realizacije ugovora o koncesiji se završava dobijanjem građevinske dozvole.

II FAZA – Izgradnja objekata mHE

Koncesionar je kao uslov početka ove faze ugovora dužan podnijeti koncedentu bankarasku garanciju na iznos od 25% planirane investicije na način i u formi predviđenoj Ugovorom o koncesiji. Bankarska garancija će biti aktivirana u slučaju da ponuđač ne ispuni obavezu da izgradi objekat u roku i na način definisan planom realizacije projekata.

Izgradnja objekata mHE je glavni zadatak koncesionara u ovoj fazi. Poslije završetka gradnje, objekat se pušta u probni rad, nakon čega se podnosi zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole. Koncesionar je dužan uz zahtjev podnijeti i izjavu izvođača radova, nadzornog inženjera i vodećeg projektanta da je objekat izgrađen u skladu sa revidovanim glavnim projektom i građevinskom dozvolom, kao i revidovani idejni projekat, ako je građevinska dozvola izdata na idejni projekat.

Vršioca tehničkog pregleda određuje organ nadležan za izdavanje upotrebne dozvole u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje upotrebne dozvole.

Na kraju gradnje objekata mHE koncesionar pribavlja:

- Vodnu dozvolu Uprave za vode;
- Ugovor o korišćenju distributivne mreže sa Elektroprivredom Crne Gore;
- Licencu za proizvodnju električne energije Regulatorne agencije za energetiku i
- Upotrebnu dozvolu ministarstva nadležnog za izdavanje građevinske dozvole.

III FAZA – Tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u mHE

Posljednja faza ugovora podrazumijeva eksploataciju objekata mHE, odnosno tehno-ekonomsko korišćenje vodno-energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u mHE. Takođe, ukoliko je predviđeno idejnim rješenjem, u ovoj fazi je moguće i korišćenje vodnog potencijala za druge vodoprivredne djelatnosti od opšteg značaja za okruženje u kojem se nalazi predmetni vodotok.

Sa završetkom III faze, nakon isteka perioda trajanja koncesije, saglasno ugovoru o koncesiji, slijedi prenos vlasništva nad kompletnim postrojenjima mHE zajedno sa pomoćnim objektima Vladi Crne Gore, kao koncedentu. Prije prenosa vlasništva potrebno je izvršiti revitalizaciju objekata mHE u skladu sa ugovorom o koncesiji. Takođe, slijedi i prenos vlasništva nad zemljištem koje je bilo u vlasništvu koncesionara, odnosno prestanak važenja ugovora o korišćenju zemljišta koje je bilo u funkciji obavljanja koncesione djelatnosti.

U ovoj fazi podnosi se posebna bankarska garancija kao obezbjeđenje adekvatne revitalizacije objekta mHE prije prenosa vlasništva. Iznos, uslovi aktiviranja i forma bankarske garancije se detaljno definišu u Ugovoru o koncesiji.

Nakon isteka perioda trajanja koncesije, može da se sklopi novi koncesioni ugovor o produžetku koncesionih aktivnosti na predmetnom vodotoku u skladu sa zakonom.

9.2 Obaveze koncesionara

Za uspješnu realizaciju ugovora o koncesiji, koncesionar je dužan da ispuni sljedeće obaveze:

- kao uslov za potpisivanje Ugovora, da obezbijedi bankarsku garanciju za izvršenje ugovora u vrijednosti od 100.000,00 eura za period trajanja faze I Ugovora;
- kao uslov za fazu II Ugovora, da obezbijedi bankarsku garanciju za izvršenje ugovora u vrijednosti od 25 % od planiranog investicionog ulaganja za period od godinu dana;
- da obezbijedi bankarsku garanciju kao obezbjeđenje adekvatne revitalizacije objekta mHE prije prenosa vlasništva;
- da u roku od 60 dana od potpisivanja ovog ugovora osnuje i registruje koncesiono preduzeće sa sjedištem u Crnoj Gori osim ako već ima preduzeće koje je registrovano ili je moguće mu proširiti registraciju za obavljanje koncesione djelatnosti;
- da iskoristi energetske potencijale vodotoka u skladu sa prihvaćenim idejnim rješenjem iz ponude;
- da prije početka izvođenja radova riješi imovinsko-pravne odnose na zemljištu potrebnom za nesmetanu izgradnju objekata mHE na predmetnom vodotoku;
- da obezbijedi potrebna finansijska sredstva za realizaciju ugovora;
- da poštuje projektovane i ugovorene kapacitete i dinamiku realizacije aktivnosti u cilju obavljanja koncesionih djelatnosti;
- da racionalno koristi odnosno eksploatiše izgrađene objekte uz obezbjeđenje ljudi i imovine u skladu sa zakonom;
- da, ukoliko je koncesionar učestvovao na javnom nadmetanju kao konzorcijum, svi članovi konzorcijuma solidarno odgovaraju za obaveze iz ugovora o koncesiji;
- da postupa isključivo po odobrenim projektima i odobrenim tehnološkim postupcima;
- da izvještava nadležni organ o eventualnim novim saznanjima za efikasnije i ekonomičnije korišćenje vodnog potencijala;
- da u svemu poštuje mjere zaštite životne sredine, propisane i utvrđene u postupku strateške procjene i procjene uticaja na životnu sredinu;
- da poštuje minimalni proticaj vodotoka definisan od nadležnih institucija na predmetnom vodotoku;
- da plaća koncesionu naknadu čija na način definisan Ugovorom o koncesiji, vodnu dozvolu, kao i druge naknade u skladu sa zakonom i
- da tokom koncesionog perioda, svake godine, najkasnije do 15. marta, organu nadležnom za energetiku i Regulatornoj agenciji za energetiku Crne Gore, dostavlja izvještaj o tehničkim parametrima i finansijskim rezultatima, u skladu sa Ugovorom o koncesiji i
- druge obaveze definisane Ugovorom o koncesiji.

10. PROSTORNO-PLANSKA DOKUMENTACIJA

Prema Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“ br.51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11), da bi se pristupilo izgradnji objekta, odnosno promjeni u prostoru, potrebno je

pribaviti urbanističko-tehničke uslove, koje izdaje ministarstvo nadležno za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata na osnovu prostorno-planskog dokumenta.

Ukoliko u toku odobravanja koncesije ne postoji odgovarajući prostorno-planski dokument, ministarstvo nadležno za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata ili lokalna samouprava u kojoj se vodotok nalazi, se obavezuje da izradi državni ili lokalni prostorno-planski dokument u skladu sa prihvaćenim idejnim rješenjem iz ponude prvorangiranog ponuđača. Za pribavljanje urbanističko-tehničkih uslova potrebno je riješiti imovinsko-pravne odnose na lokacijama na kojima se planira izgradnja objekata mHE.

Davanje koncesija za korišćenje vodotoka iz Tabele br.1 se obavlja u skladu sa Zakonom o koncesijama („Službeni list CG”, br. 08/09), a samim tim se koncesionaru daje i pravo za korišćenje zemljišta u vlasništvu koncedenta za vrijeme obavljanja koncesionih djelatnosti. Ako je lokacija u privatnom vlasništvu, koncesionar je u obavezi da, u skladu sa zakonom, na propisan način, obezbijedi korišćenje zemljišta za gradnju i eksploataciju mHE.

Vodotoci predstavljeni u Tabeli br.1 prepoznati su u trenutnim nacrtima lokalnih planskih dokumenata opština u okviru čijih se teritorija nalaze. Usvajanje pomenute planske dokumentacije se očekuje do kraja tekuće godine.

Ukoliko koncesionar, u skladu sa zakonom, stekne uslove za produženje ugovora o koncesiji, isti produžava pravo na korišćenje objekata mHE i zemljišta koje je u funkciji obavljanja koncesione djelatnosti. U ovom slučaju prenos objekata mHE se odlaže za vrijeme trajanja produženja važenja ugovora o koncesiji.

11. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Proizvodnja energije se nalazi među glavnim uzročnicima globalnog, regionalnog i lokalnog zagađenja. Imajući to u vidu, razvoj i reforma energetske sektora u Crnoj Gori se odvijaju u skladu sa zahtjevima očuvanja životne sredine. Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2025. napravila je dobar balans između održivog energetske razvoja Crne Gore i očuvanja životne sredine. U Strategiji je prepoznat značaj korišćenja obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne energije u Crnoj Gori.

Zakonom o životnoj sredini („Službeni list CG“ br.48/08, 40/10, 40/11) utvrđeno je da Crna Gora usklađuje svoj privredni i društveni razvoj sa principima zaštite životne sredine koji se odnose na: očuvanje prirodnih vrijednosti, biološku raznolikost, smanjenje rizika, procjenu uticaja na životnu sredinu, alternativna rješenja, supstituciju hemikalija, ponovnu upotrebu i reciklažu, odgovornosti zagađivača za zagađivanje i plaćanje štete, naknadu za korišćenje prirodnih bogatstava, obavezu osiguranja za odgovornost od mogućeg zagađenja, javnost podataka o stanju životne sredine i blagovremeno i potpuno obavještanje.

U cilju harmonizovanja propisa iz oblasti zaštite životne sredine sa zakonodavstvom Evropske unije doneseni su Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 80/05), Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 80/05), Zakon o integrisanom spriječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Sl. list RCG”, br. 80/05), kao i Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list RCG”, br. 80/05 i „Sl. list CG”, br. 73/08).

Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu uređen je postupak procjene uticaja za planirane projekte, koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu, sadržaj elaborata procjene uticaja,

učešće organa, organizacija i javnosti u donošenju odluka, postupak ocjene i izdavanja saglasnosti na elaborat procjene uticaja, prekogranično obavještanje i druga pitanja iz te oblasti.

Shodno članu 5 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, donesena je Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG”, br. 20/07). Ovom Uredbom utvrđene su dvije liste:

- Lista 1: Projekti za koje je obavezna procjena uticaja na životnu sredinu i
- Lista 2: Projekti za koje se može zahtijevati procjena uticaja na životnu sredinu.

U slučaju da se izgradnjom mHE formira akumulacija u kojoj je akumulirana količina vode preko deset miliona kubnih metara, kako je utvrđeno u Listi 1, koncesionar je obavezan da uradi elaborat procjene uticaja izgradnje mHE na životnu sredinu i na isti pribavi saglasnost od strane nadležnog organa.

U Listi 2 pod tačkom 3 - Proizvodnja energije i tačkom 12- Infrastrukturni projekti, utvrđeno je da se za „postrojenja za proizvodnju hidroelektrične energije” i za izgradnju „akumulacije u kojoj akumulirana količina vode ne prelazi deset miliona kubnih metara” i koristi se za potrebe mHE, sprovodi postupak procjene uticaja po odluci nadležnog organa. Imajući u vidu da mHE spadaju u navedene grupe, koncesionar je obavezan kod nadležnog organa sprovesti postupak procjene uticaja i od istog pribaviti saglasnost na elaborat procjene uticaja izgradnje mHE na životnu sredinu ili dobiti odluku da izrada elaborata nije potrebna.

12. PRIKLJUČENJE NA ELEKTRO-DISTRIBUTIVNU MREŽU

Priključak na elektro-distributivnu mrežu se vrši na način predstavljen u Tehničkim predlozima za priključak na elektro-distributivnu mrežu koji predstavljaju dio tenderske dokumentacije Pomenuta rješenja predstavljaju zvanični predlog za priključenje planiranih mHE na elektro-distributivnu mrežu od strane Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić (EPCG) kao ovlašćenog operatora distribucionog sistema.

Tehnički uslovi za priključenje na distributivni sistem uređeni su Pravilama za funkcionisanje distributivnog sistema električne energije donijetim od strane EPCG. Na osnovu pomenutih Pravila, proizvođač sklapa ugovor sa operatorom kojim se detaljno definišu međusobna prava i obaveze.

Na osnovu člana 79 Zakona o energetici („Službeni list CG” br. 28/10, 40/11, 42/11 i 06/13);”Operatori prenosnog i distributivnog sistema električne energije dužni su da, u skladu sa tehničkim mogućnostima sistema u okviru aktivnosti upravljanja prenosnim i distributivnim sistemom i dispečiranja, daju prednost povlašćenim proizvođačima”. Nadalje, članom 151 Zakona, daje se se prioritet priključenju postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije na distributivni odnosno prenosni sistem.

Takođe, Zakon o energetici, u članovima 149 i 151, daje mogućnost da ukoliko ukoliko potrebna infrastruktura za priključenje na prenosni ili distributivni sistem nije predviđena planovima razvoja ili je planirana za drugi period, korisnik može o svom trošku izraditi neophodnu infrastrukturu uz prethodno dobijenu saglasnost. Pomenuta saglasnost može da sadrži i način, uslove i rokove po

kojima će operator otkupiti izgrađenu infrastrukturu od korisnika. Takođe, infrastrukturu je moguće ugovorom između dvije strane prenijeti na upravljanje i održavanje operatoru sistema.

13. IMOVINSKO-PRAVNI ODNOSI

Koncesionar je obavezan da prije početka izvođenja radova riješi imovinsko-pravne odnose na zemljištu potrebnom za nesmetanu izgradnju objekata mHE na predmetnom vodotoku. S tim u vezi, neophodno je riješiti imovinsko-pravne odnose na katastarskim parcelama na kojima je predviđena izgradnja objekata mHE.

Zakonom o energetici („Službeni list Crne Gore” br. 28/10, 40/11, 42/11 i 06/13 proizvodnja električne energije je definisana kao djelatnost od javnog interesa. Takođe, Zakon o koncesijama („Službeni list Crne Gore”, br. 08/09) prepoznaje mogućnost eksproprijacije zemljišta ako je istu neophodno izvršiti u cilju korišćenja koncesije. Na osnovu toga, ukoliko Koncesionar nije u mogućnosti, iz razloga van njegove kontrole, da riješi imovinsko-pravne odnose, Vlada može izvršiti eksproprijaciju katastarskih parcela predviđenih za izgradnju objekata mHE. Način, rokovi i plaćanje naknade za eksproprijaciju utvrđuju se i sprovode se u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji („Službeni List Crne Gore“, br.55/00, 12/02, 28/06, 21/08 od 27.03.2008).

Zemljište na kojima je predviđena izgradnja priključka do postojeće elektroenergetske mreže se riješava nakon dobijene koncesije a u zavisnosti od dobijenih Elektroenergetske uslova od Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić.

14. STATUS POVLAŠĆENOG PROIZVOĐAČA

Energetski subjekti koji proizvode energiju iz obnovljivih izvora, u koje spadaju i male hidroelektrane koju su predmet ovog koncesionog akta, imaju pravo na status povlašćenog proizvođača. Na osnovu Zakona o koncesijama („Službeni list” Crne Gore br. 08/09), uslovi koje energetski subjekat mora ispuniti da bi stekao status povlašćenog proizvođača su:

1. da je priključen na prenosni ili distributivni sistem;
2. da pripada grupi postrojenja koje proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora energije u skladu sa Pravilnikom o vrstama i klasifikaciji postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije („Službeni list” Crne Gore br. 28/10);
3. da ima sopstveno mjerno mjesto i
4. da ne ugrožava sigurnost sistema.

Status povlašćenog proizvođača se dobija rješenjem Regulatorne agencije za energetiku. Dobijanjem povlašćenog statusa proizvođač ima pravo na:

1. Posebnu tj povlašćenu otkupnu cijenu u skladu sa Uredbom o tarifnom sistemu za utvrđivanje podsticajne cijene električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije („Službeni list CG”, br. 52/11) i

2. Prvenstvo pri preuzimanje električne energije u prenosni odnosno distributivni sistem.

Način i postupak sticanja statusa i ostvarivanje prava povlašćenog proizvođača bliže su uređeni Uredbom o načinu sticanja statusa i ostvarivanja prava povlašćenog proizvođača električne energije ("Službeni list" Crne Gore br. 37/11).

Kao što je navedeno, sticanjem povlašćenog statusa proizvođači energije iz malih hidroelektrana imaju pravo na posebnu otkupnu cijenu. Alternativno, proizvođači mogu odlučiti da se ne ponude za povlašćeni status i plasirati električnu energiju na tržištu na osnovu redovnog tarifnog sistema i cijene koju donosi Regulatorna agencija za energetiku .

15. SPISAK RELEVANTNIH PROPISA

Zakonski propisi koji se primjenjuju u javnom nadmetanju za davanje koncesija i realizaciju koncesionih djelatnosti su:

- Zakon o koncesijama („Službeni list CG”, br. 08/09);
- Zakon o energetici („Službeni list CG” br. 28/10, 40/11, 42/11 i 06/13);
- Zakon o vodama („Službeni list CG“ br.27/07, 32/11, 47/11);
- Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“ br.51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11);
- Zakon o životnoj sredini („Službeni list CG“ br.48/08, 40/10, 40/11);
- Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG”, br. 80/05, 73/10, 40/11, 59/11);
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG”, br.80/05, 40/10, 73/10, 40/11);
- Zakon o finansiranju upravljanja vodama („Službeni list CG”, br. 40/11);
- Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni list CG”, br. 80/05, 54/09, 40/11);
- Zakon o upravljanju otpadom („Službeni list CG”, br. 64/11);
- Zakon o nacionalnim parkovima („Službeni list CG”, br. 56/09);
- Zakon o svojinsko-pravnim odnosima („Službeni list CG”, br. 19/09);
- Zakon o zaštiti prirode („Službeni list CG“ br.51/08, 21/09, 40/11);
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Službeni list CG“, br. 49/10);
- Zakon o zaštiti na radu („Službeni list CG”, br. 79/04) programom rada planiran za II kvartal
- Zakon o ratifikaciji Kjoto protokola uz okvirnu konvenciju UN o promjeni klime („Službeni list CG”, br. 17/07);
- Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Službeni list CG”, br. 28/11, 28/12);
- Zakon o državnoj imovini („Službeni list CG”, br. 21/09);
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu („Službeni list CG”, br. 11/07, 40/11);
- Zakon o eksproprijaciji („Službeni List CG“, br.55/00, 12/02, 28/06, 21/08 od 27.03.2008);
- Zakon o privrednim društvima ("Službeni list CG", br. 06/02 od 08.02.2002,17/07 od 31.12.2007, 80/08 od 26.12.2008, 40/10 od 22.07.2010, 73/10 od 10.12.2010, 36/11 od 27.07.2011, 40/11 od 08.08.2011);
- Zakon o stranim investicijama („Službeni list CG“, br. 18/11);
- Uredba o načinu sticanja statusa i ostvarivanja prava povlašćenog proizvođača električne energije("Službeni list CG", br. 37/11);

- Uredba o načinu izdavanja, prenošenja i povlačenja garancije porijekla proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije("Službeni list CG", br. 28/10);
- Uredba o tarifnom sistemu za utvrđivanje podsticajne cijene električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije("Službeni list CG", br. 52/11);
- Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG”, br. 20/07);
- Uredba o načinu kategorizacije i kategorijama vodnih objekata i njihovom davanju na upravljanje i održavanje („Službeni list CG”, br. 15/08);
- Pravilnik o načinu vršenja revizije idejnog i glavnog projekta („Službeni list CG”, br. 81/08);
- Pravilnik o načinu određivanja garantovanog minimuma proticaja nizvodno od vodozahvata („Službeni list CG”, br. 22/08);
- Pravilnik o sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG”, br. 14/07);
- Pravilnik o sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za određivanje obima i sadržaja elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG”, br. 14/07);
- Pravilnik o sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG”, br. 14/07);
- Pravilnik o sadržaju zahtjeva i dokumentaciji za izdavanje vodnih akata, načinu i uslovima za obavezno oglašavanje u postupku utvrđivanja vodnih uslova i sadržaju vodnih akata („Službeni list CG”, br. 07/08);
- Pravilnik o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenja u tim zonama ("Službeni list CG", br.66/09);
- Pravilnik o vrstama i klasifikaciji postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije("Službeni list CG", br. 37/11);
- Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava pravno lice za mjerenje i istraživanje potencijala obnovljivih izvora energije("Službeni list CG", br. 28/11);
- Pravilnik o sadržaju elaborata o pripremnim radovima („Službeni list CG”, br. 80/08);
- Tehnička preporuka za priključke objekata potrošača na niskonaponsku mrežu (EPCG br.10 -00 – 4873/07 od 09.03.2007) i
- drugi zakoni, podzakonska akta i tehnički propisi iz oblasti ili koji su u vezi sa koncesionom djelatnošću.

16. PRILOZI

Prijavni obrazac br.1 za učešće na javnom nadmetanju za davanje koncesija za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori

A. OPŠTI PODACI O PONUĐAČU

Naziv ponudjača: _____

Ovlašćeno lice: _____

Kontakt informacije: adresa, telefon, E-mail, internet stranica: _____

B. DOKAZ PODOBNOSTI PONUĐJAČA

Ovim putem prilažem slijedeću dokumenataciju kao dokaz podobnosti za učestvovanje na javnom nadmetanju:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____

C. OBEZBJEĐENJE PONUDE

Kao dokaz objezbjedjenja ponude prilažem bankarska garanciju ponude u odgovarajućoj formi i na iznos od 40.000 eura izdatu od (navesti naziv banke i datum izdavanja) :

PEČAT I POTPIS OVLAŠĆENOG LICA:

MJESTO I DATUM:

Prijavni obrazac br.2 za učešće na javnom nadmetanju za davanje koncesija za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori

A. OPŠTI PODACI O PONUĐAČU

Naziv ponudjača: _____

Ovlašćeno lice: _____

Kontakt informacije: adresa, telefon, E-mail, internet stranica: _____

Poreski br.ponudača: _____

Br.žiro-ačuna: _____

Registarski br.prijave za evidentiranje obaveznika PDV: _____

:

B. IZBOR VODOTOKA

Ovim putem podnosim prijavu za sljedeće vodotoke (maksimalno tri):

1. _____

2. _____

3. _____

C. IZJAVA O FORMIRANJU KONZORCIJUMA

Ovim putem izjavljujemo da smo kao ovlašćeni predstavnici (naziv pojedinačnih članova konzorcijuma):

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

sklopili sporazum o zajedničkom nastupu ukoviru konzorcijuma (naziv konzorcijuma):

Mi članovi konzorcijuma (naziv konzorcijuma):

ovim putem izjavljujemo:

- **da smo zajedno i pojedinačno odgovorni u odnosu na koncedent za realizaciju Ugovora o koncesiji;**
- **da zajedno i pojedinačno ispunjavamo obaveze iz Ugovora o koncesiji;**
- **da nećemo mijenjati sastav ili pravni status Konzorcijuma bez prethodnog pismenog odobrenja davaoca koncesije i**
- **da će se smatrati da je sva komunikacija koncedenta dostavljena našem vodećem/ovlašćenom članu pravno efektivno dostavljena Konzorcijumu.**

Ovom prilikom imenujemo _____ (naziv člana konzorcijuma) kao vodećeg člana, ovlašćenog da u ime svakog pojedinog i svih članova Konzorcijuma zajedno u društvu preuzme obaveze i prima uputstva.

Uz dostavljene podatke prilažemo sijedeće odgovarajuće dokaze iz kojih se može utvrditi tačnost dostavljenih podataka: _____

Potpisi i pečati članova konzorcijuma:

Mjesto i datum:

D. KRITERIJUMI ZA IZBOR NAJPOVOLJNIJE PONUDE

1. PRETHODNO ISKUSTVO U UPRAVLJANJU mHE

Broj mHE kojima je upravljao ili upravlja ponuđač:

Ukupna instalisana snaga mHE kojima je upravljao ili upravlja ponuđač (MW):

Napomena: Kriterijum uzima u obzir hidroelektrane koje su puštene u rad poslije 01.01.1981. godine ili koje su potpuno rekonstruisane u tom periodu.

Prilog 1: Uz dostavljene podatke prilažem odgovarajuće dokaze iz kojih se može utvrditi tačnost dostavljenih podataka (listovi nepokretnosti, Ugovori o koncesiji i sl):

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

(navesti dostavljene dokaze)

2. FINANSIJSKA SPOSOBNOST

Srednja vrijednost ukupnog bruto prihoda za 2010 godinu (mil €)	
Srednja vrijednost ukupnog bruto prihoda za 2011 godinu (mil €)	
Srednja vrijednost ukupnog bruto prihoda za 2012 godinu (mil €)	
Srednja vrijednost ukupnog bruto prihoda (mil €)	

Prilog 2: Uz dostavljene podatke prilažem odgovarajuće dokaze iz kojih se može utvrditi tačnost dostavljenih podataka (finansijski izvještaji, izvještaji i mišljenje ovlašćenih internih i eksternih revizorskih kuća, itd.):

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

(navesti dostavljenu dokumentaciju)

3. TEHNIČKO RIJEŠENJE

Vodotok 1 (naziv vodotoka):

Istalisana snaga (MW):

Godišnja proizvodnja (kW/h):

Vodotok 2 (naziv vodotoka):

Istalisana snaga (MW):

Godišnja proizvodnja (kW/h):

Vodotok 3 (naziv vodotoka):

Istalisana snaga (MW):

Godišnja proizvodnja (kW/h):

Napomena: Podaci o instaliranoj snazi i godišnjoj proizvodnji moraju odgovarati priloženom idejnom rješenju.

Prilog 3: Uz dostavljene podatke prilažem odgovarajuće idejno rješenje (idejno rješenje se dostavlja kao prilog uz Prijavni obrazac, posebno za svaki vodotok).

4. ISKUSTVO NA DOMAĆEM TRŽISTU

Ovim putem izjavljujem da je kompanij koju predstavljam bila investitor ili glavni izvođač radova izgradnje objekata navedenih u ovom dijelu obrazca.

A. Kompleksni objekti u Crnoj Gori izgrađeni čija je cijena izgradnje bila iznad 500.000,00 €:

1.

2.

3.

4.

5.

ili

B. Naziv kompleksnog objekat u Crnoj Gori izgrađeni čija je cijena izgradnje bila iznad 5.000.000,00 €:

1.

C. Izjava o učešću lokalne samouprave:

(ispuniti samo jedan dio A; B ili C.)

Prilog 4: A. Revidovani projekte koje je izgradio ili čiji je investitor bio ponudjač i potrebnu dokumentaciju kao dokaz o završetku ovih projekata

B. Revidovani projekat vrijednosti iznad 5.000.000,00 €: koji je izgradio ili čiji je investitor bio ponudjač potrebnu dokume kao dokaz o završetku ovog projekata

C . Dokaz o učešću lokalne samouprave

(potrebno priložiti samo dokumentaciju pod A; B ili C.)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____

(navesti dostavljenu dokumentaciju)

5.VIŠENAMJENSKA RJEŠENJA

U cilju vrjednovanja i rangiranja moje ponude predlažem:

1. Projekat višenamjenskih rješenja okruženja vodotoka
2. Projekat mjera energetske efikasnosti u opštini u kojoj se nalazi vodotok
(zaokružiti tip projekata koji se predlaže)

Predloženi projekat se sastoji iz slijedećih aktivnosti:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

(navesti višenamjenska rješenja tj. mjere energetske efikasnosti predviđene projektom)

Budžet projekta iznosi (€):

Dodatak 5: Projekat višenamjenskih rješenja okruženja vodotoka ili Projekat mjera energetske efikasnosti u opštini u kojoj se nalazi vodotok

PEČAT I POTPIS OVLAŠĆENOG LICA:

MJESTO I DATUM:

1

PRILOG 3

NACRT I

**UGOVOR
O KONCESIJI ZA IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA
U CRNOJ GORI**

VODOTOK _____

Na osnovu člana 43 Zakona o koncesijama ("Sl. list CG", br. 08/09) i Odluke Vlade Crne Gore o davanju koncesije za izgradnju malih hidroelektrana na vodotoku _____, br. _____ od _____ 2013. godine, ugovorne strane

1. **VLADA CRNE GORE, koju zastupa _____, ministar ekonomije (u daljem tekstu: Koncedent)**
2. _____, **koga zastupa _____ (u daljem tekstu: Koncesionar),**

(Koncedent i Koncesionar se u ovom ugovoru u daljem tekstu nazivaju zajednički Ugovorne strane, a pojedinačno Ugovorna strana)

dana _____ godine, zaključuju

UGOVOR O KONCESIJI ZA IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA NA VODOTOKU _____

PREDMET KONCESIJE

Član 1

- 1.1. Ovim ugovorom Koncedent na Koncesionara prenosi pravo korišćenja vodotoka _____ i korišćenja vodnog energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama (u daljem tekstu: Objekti mHE), na način i pod uslovima predviđenim zakonom, ovim ugovorom, Planom realizacije ugovora po fazama I-III, vodnom i upotrebnom dozvolom.
- 1.2. Koncesionar stiče pravo da koristi vodotok _____ i izgradi objekte i postrojenja mHE koji su u funkciji koncesije, na lokaciji i u površini određenoj tehničkom dokumentacijom za koju pribavi vodnu saglasnost, kao i građevinsku dozvolu, s tim da prethodno ispuni i druge uslove u skladu sa propisima.

TUMAČENJE I DEFINICIJE

Član 2

- 2.1 U tumačenju ovog ugovora, osim u slučaju kada kontekst zahtijeva drugačije, biće primjenjivana sljedeća pravila:
 - riječi u jednini će podrazumijevati i njihovu množinu, a riječi u množini će podrazumijevati i njihovu jedninu;
 - riječi bilo kog roda će podrazumijevati i drugi rod;
 - pozivanje na bilo koji zakon i drugi propis, statut, obavještenje ili odluku će obuhvatati i sve njihove izmjene;

- upućivanje na bilo koji ugovor, protokol, sporazum ili neki drugi dokument će obuhvatati sve njihove amandmane, dopune, izmjene ili druge promjene;
- smatraće se da svako pominjanje organa uprave podrazumijeva i svakog sljedbenika tog organa ili bilo koji organ ili tijelo koje je preuzelo funkcije ili odgovornosti ili i funkcije i odgovornosti takvog organa uprave;
- naslovi članova ovog ugovora unijeti su isključivo radi lakšeg snalaženja i neće ni na koji način uticati na tumačenje ugovora i
- sva obavještenja, saglasnosti i potvrde biće u pisanom obliku.

2.2. Pojedini izrazi i pojmovi upotrijebljeni u ovom ugovoru imaju sljedeće značenje:

Bankarska garancija	označava безусловnu bankarsku garanciju plativu na prvi poziv, bez prava prigovora, izdatu na iznos utvrđen ovim ugovorom, u formi i sa sadržinom kao u Prilogu 4, koja se izdaje u skladu sa čl. 11 i 19 Ugovora i koju će u korist Koncedenta izdati banka prethodno odobrena od strane Koncedenta;
Elektroenergetski sistem	označava prenosni i distributivni elektroenergetski sistem Crne Gore;
Organ uprave	označava bilo koji upravni, regulatorni, zakonodavni, arbitražni ili sudski organ, organ lokalne samouprave, odjeljenje, agenciju, komisiju;
Koncesija	označava pravo finansiranja, istraživanja, projektovanja, izgradnje, korišćenja, održavanja, revitalizacije i prenosa Objekata mHE u ugovorenom roku u vlasništvo Koncedenta;
Koncesiona naknada	označava naknadu utvrđenu članom 12 Ugovora koju Koncesionar plaća Koncedentu u skladu sa zakonom i Ugovorom;
Koncesioni akt	označava Koncesioni akt br. ___ od _____, pripremljen i usvojen u skladu sa odredbama Mjerodavnog prava
Koncesiono društvo	označava privredno društvo koje se kako je određeno članom 8 osniva za sprovođenje predmeta koncesije. Radi izbjegavanja sumnje bilo koje upućivanje u ovom Ugovoru na riječ Koncesionar podrazumjeva i Koncesiono društvo (ukoliko je osnovano) i obrnuto.
Plan realizacije	označava skup parametara, radnji i aktivnosti, detaljno popisanih u Prilogu 3 Ugovora, podijeljenih u pojedine faze, za koje se Koncesionar obavezuje da ispuni odnosno preduzme u vezi sa članom 3 Ugovora, a radi korišćenja prava iz predmeta koncesije, uključujući i: plan investicionog ulaganja po godišnjim periodima, predloženo idejno rješenje, tehničke parametre iz idejnog rješenja Koncesionara, procijenjenu godišnju proizvodnju električne energije, instalisanu snagu mHE i rok otpočinjanja proizvodnje električne energije iz Objekata mHE;
Program revitalizacije	označava program obnove Objekata mHE, u cilju prenosa vlasništva

	Objekata mHE Koncedentu u stanje koje je podobno za njihovo redovno korišćenje, a na način predviđen članom 19 Ugovora;
Ponuda	Označava ponudu Koncesionara dostavljenu na osnovu Javnog poziva na osnovu koje je izabran za najpovoljnijeg ponuđača i koja čini sastavni dio ovog Ugovora kao Prilog II
Datum izdavanja građevinske dozvole	označava datum na koji je izdata građevinska dozvola za Objekte mHE u skladu sa Mjerodavnim pravom, a nezavisno od činjenice da li je ista izdata na osnovu idejnog rješenja ili glavnog revidovanog projekta.
Datum početka komercijalnog rada	označava datum zaključivanja ugovora o otkupu električne energije sa operatorom tržišta ili snabdjevačem;
Period koncesije	označava period bliže određen članom 6 ovog Ugovora na koji se Koncesionaru daje koncesija za vršenje koncesionih djelatnosti.;
Tehnička dokumentacija	označava tehničku dokumentaciju za izgradnju i rekonstrukciju Objekata mHE pripremljenu u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i ostalim relevantnim propisima;
Izveštaj	Označava bilo koji od Izveštaja koji je Koncesionar dužan dostaviti u skladu sa Članom 27 ovog Ugovora.
Idejno rješenje	označava tehničko-tehnološko rješenje koje je Koncesionar dostavio prilikom podnošenja Ponuda;
Teret	označava hipoteku, zalogu, fiduciju, zadržavanje prava vlasništva, pravo preče kupovine, ili bilo kakvo obezbjeđenje ili interes bilo koje vrste po osnovu obezbjeđenja;
Upotrebna dozvola	označava dozvolu kojom organ uprave nadležan za poslove izdavanja upotrebne dozvole potvrđuje podobnost građevinskih objekata za upotrebu;
Vodotok	označava vodotok odnosno lokaciju na kojoj je predviđeno obavljanje koncesionih djelatnosti na osnovu ovog ugovora;
zakon ili propis	označava sva pravna akta (ustav, zakone i druge propise donijete na osnovu zakona) koji su važeći na teritoriji Crne Gore;
Nezavisni revizor	označava nezavisnu instituciju izabranu od strane Koncesionara, uz saglasnost Koncedenta, u skladu sa članom 19 stav 1 Ugovora;
Zemljište	označava zemljište i vodno zemljište potrebno za izgradnju i postavljanje Objekata mHE sa tačno određenim parcelama u skladu sa tehničkom dokumentacijom za koju Koncesionar pribavlja saglasnosti i građevinsku dozvolu;

Mjerodavno pravo	označava zakone i propise koji su na snazi u relevantnom trenutku u Crnoj Gori kao i bilo koji podzakonski akt, zaključak ili rješenje nadležnog organa;
Ugovor	Označava ovaj ugovor o koncesiji za izgradnju male hidroelektrane „-----“ na vodotoku _____, sa svim prilogima, koji čine sastavni dio Ugovora..

REALIZACIJA UGOVORA

Član 3

- 3.1.** Koncesionar se obavezuje da preduzme radnje i ispunji parametre iz Idejnog rješenja datog u Prilogu 2 Ugovora i Plana realizacije koji je podijeljen na sljedeće faze:
- i. I faza – faza izrade tehničke dokumentacije, koja počinje od momenta usvajanja planske dokumentacije koja je u smislu Mjerodavnog prava podobna za izdavanje urbanističko tehničkih uslova, a završava se izdavanjem svih neophodnih odobrenja, saglasnosti, građevinske dozvole i saglasnosti za priključenje Objekata mHE na Elektroenergetski sistem odnosno sa Datumom izdavanja građevinske dozvole.;
 - ii. II faza – faza izgradnje Objekata mHE, koja počinje od Datuma izdavanja građevinske dozvole, a završava se dobijanjem upotrebne dozvole za Objekte mHE, odnosno na Datum početka komercijalnog rada. U slučaju postojanja više Objekata mHE na Vodotoku, kao početak II Faze će se smatrati Datum izdavanja građevinske dozvole za prvi od Objekata Mhe.
 - iii. III faza – faza tehno-ekonomskog korišćenja hidroenergetskog potencijala za proizvodnju električne energije u Objektima mHE, koja počinje na Datum početka komercijalnog rada, uključujući i taj dan, a završava se istekom Perioda koncesije iz člana 6 stav 1 ovog ugovora.
- 3.2.** Početak III Faze kao i konačno trajanje iste će se zapisnički konstatovati i utvrditi između Ugovornih strana najkasnije u roku od 30 dana od dana okončana II Faze za svaki pojedinačni objekat mHE ukoliko ih je više. U slučaju nepotpisivanja ovog zapisnika u navedenom roku, Koncedent je ovlašćen da sam odredi trajanje III Faze na osnovu Datuma početka komercijalnog rada.
- 3.3.** U slučaju da je Ponudom Koncesionara, predviđena izgradnja više, a ne jednog objekta mHE sprovođenje pojedinih faza Plana realizacije Ugovora, preduzimanje radnji i mjera Koncesionara u pojedinoj fazi Plana realizacije Ugovora i rokovi za ispunjenje obaveza Koncesionara po pojedinim fazama Plana realizacije cijene se posebno i samostalno za svaku hidroelektranu (mHE) čija je izgradnja predviđena Idejnim rješenjem, pod uslovima i na način predviđen ovim Ugovorom.
- 3.4.** Neispunjenje radnji, mjera ili rokova za ispunjenje propisanih radnji i mjera od strane Koncesionara u pojedinoj fazi Plana realizacije Ugovora u vezi sa

određenom hidroelektranom (mHE) čija je izgradnja predviđena Idejnim rješenjem ili Tehničkom dokumentacijom za posledicu može imati raskid Ugovora ili plaćanje Ugovorne kazne radi neispunjenja, a kako je bliže određeno ovim Ugovorom.

- 3.5.** Prelazak iz I u sljedeće faze Plana realizacije ugovora (II Fazu i III Fazu) i ispunjenje obaveza, radnji i mjera Koncesionara sa tim u vezi cijeni se posebno za svaku pojedinačnu hidroelektranu (mHE) čija je izgradnja predviđena Idejnim rješenjem, osim u slučaju da neizvršenje određenih radnji u skladu sa odredbama ovog Ugovora na pojedinačnom Objektu mHE za posledicu ima raskid ovog Ugovora u cjelosti.

Član 4

- 4.1.** Koncesionar je dužan da, po pribavljanju svih uslova, odobrenja, saglasnosti i dozvola od nadležnih organa, do isteka Perioda koncesije, koristi stečeno pravo za proizvodnju električne energije u izgrađenim Objektima mHE i da je isporučuje u Elektroenergetski sistem.

ROKOVI PLANA REALIZACIJE I POČETAK RADA

Član 5

- 5.1.** Koncesionar je dužan i ovlašćen da cjelokupan Plan realizacije vrši u trajanju određenom Članom 6 ovog Ugovora, ali je pritom kao bitnu obavezu dužan poštovati trajanje pojedinačnih Faza iz člana 3 Ugovora izvršava u skladu sa prihvaćenom Ponudom, i to u sljedećim rokovima:
- i. I faza, u roku od 12 mjeseci od početka iste;
 - ii. II faza, u roku od 24 mjeseca od završetka I faze, odnosno od Datuma izdavanja građevinske dozvole;
 - iii. III faza, u roku koji se izračunava na način što se od Period koncesija oduzme trajanje I Faze i II Faze, u koje se ne uračunavaju periodi eventualnih produženja rokova odobrenih od Koncedenta u skladu sa ovim Ugovorom.
- 5.2.** Rokovi iz stava 1 ovog člana, koji se odnose na I i II fazu Plana realizacije mogu se produžiti, isključivo na osnovu pisanog zahtjeva Koncesionara, o kome Koncedent mora odlučiti u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- 5.3.** Produženje rokova iz stava 2 ovog člana je moguće u slučaju kašnjenja bilo kojeg državnog organa, odnosno subjekta koji vrši javno ovlašćenje, prilikom izdavanja uslova, odobrenja, saglasnosti i dozvola. Faza I i II Plana realizacije će se produžiti za vremenski period koji predstavlja razliku između roka u kojem je taj organ, odnosno subjekt shodno Mjerodavnom pravu morao izdati odgovarajući akt i stvarnog roka u kojem je akt izdat.
- 5.4.** Produženje rokova iz stava 2 ovog člana moguće je ukoliko Koncesionar Koncedentu, dostavi blagovremeno pisano obrazloženje, dokaz o kašnjenju

državnih organa, odnosno subjekata koji vrše javno ovlašćenje, i dokaz da je Koncesionar, podnio kompletnu dokumentaciju i uredno i blagovremeno izvršio sve svoje obaveze u cilju dobijanja akata, određenih prethodnim stavom, u skladu sa Mjerodavnim pravom.

- 5.5.** Ugovorne strane saglasno konstatuju da:
- i. se eventualno izvršenje radnji za završetak I faze Plana realizacije, u kraćem roku od onog koji je određen ovim ugovorom, ni u kom slučaju ne može smatrati automatskim produženjem II faze Plana realizacije u korist Koncesionara;
 - ii. se bilo koje produženje usled kašnjenja državnih organa, utvrđeno ovim članom može smatrati ili tumačiti produženjem isključivo I ili II faze Plana realizacije u kojoj su okolnosti koje su prouzrokovale produženje nastupile.
- 5.6.** Ukoliko bilo koji rok za izdavanje uslova, odobrenja, saglasnosti ili dozvole, od strane državnog organa, odnosno subjekta koji vrši javna ovlašćenja nije precizno vremenski određen zakonom, uredbom ili aktom koji reguliše izdavanje istog, u smislu ovog Ugovora, ukoliko nije drugačije određeno istim, smatraće se kao mjerodavan opšti rok utvrđen propisima koji regulišu oblast upravnog postupka.
- 5.7.** Produženje roka iz stava 2 ovog člana, vrši se odlukom Koncedenta. Produženje I i II faze Plana realizacije, koje nije utvrđeno odlukom Koncedenta, smatraće se pravno neobavezujućim i ništavim.
- 5.8.** Koncesionar ne može zahtijevati produženje faze I i II Plana realizacije, čime se ne isključuje diskreciono pravo Koncedenta da isti produži, ukoliko je produženje uzrokovano iz sljedećih razloga:
- i. da je Koncesionar podnio neophodnu dokumentaciju i zahtjev u Periodu relevantne faze, tako da je vrijeme do završetka te faze kraće od zakonom propisanog roka za izdavanje takvog odobrenja, saglasnosti ili dozvole;
 - ii. da je Koncesionar podnio nepotpunu ili neurednu dokumentaciju, koja je nepodobna za izdavanje bilo kojeg odobrenja, saglasnosti i dozvola za izgradnju Objekata mHE, a koja je vraćena na dopunu odnosno izmjenu;
 - iii. da je podnijeti zahtjev Koncesionara odbijen od strane državnog organa, odnosno subjekta koji vrši javno ovlašćenje, osim u slučaju da je akt nadležnog organa pravosnažno ukinut ili preinačen.
- 5.9.** U slučaju iz stav 8 alineja iii), ovog člana kada je Koncesionar uložio dostupne pravne lijekove i sredstva, u smislu propisa koji regulišu oblast upravnog postupka, protiv rješenja, odluke, zaključka ili drugog akta kojim se odbija u cjelini ili djelimično zahtjev Koncesionara, Koncedent ima pravo da aktivira bankarsku garanciju, ali nema pravo raskinuti ovaj ugovor, do pravosnažnosti takvog akta.
- 5.10.** U slučaju da Koncesionar ispuni sve prethodne radnje predviđene ovim ugovorom i zakonom, koje se moraju ispuniti radi preduzimanja određene radnje predviđene fazom I i II Plana realizacije, i da, i pored toga, nadležni organ uprave ne izda određene uslove, odobrenje, saglasnost, dozvolu ili drugi akt u propisanom roku,

pri čemu se određena obaveza iz neke od faza Plana realizacije ne može izvršiti bez takvog uslova, odobrenja, saglasnosti, dozvole ili drugog akta, Koncesionar neće biti u prekršaju konkretne obaveze iz Ugovora.

PERIOD KONCESIJE

Član 6

- 6.1.** Period koncesije traje 30 (slovima: trideset) godina.
- 6.2.** Rok iz stava 1 ovog člana počinje da teče od dana početka I Faze kako je predviđeno Članom 3 Stav 1 alineja i) , a okončava dana utvrđenog Zapisnikom iz Člana 3 stav 2.

PRESTANAK I PRODUŽENJE KONCESIJE

Član 7

- 7.1.** Period koncesije određen u članu 6 stav 1 ovog ugovora ne može se skratiti osim u slučaju raskida ovog ugovora, odnosno prestanka prava na koncesiju u skladu sa Ugovorom i zakonom kojim se uređuju koncesije.
- 7.2.** Produženje Perioda koncesije je dozvoljeno samo u skladu sa zakonom kojim se uređuju koncesije.

KONCESIONO PREDUZEĆE

Član 18

- 8.1.** U slučaju da je Koncesionar strano ili domaće pravno ili fizičko lice odnosno, konzorcijum isti je dužan da u roku od 60 dana od potpisivanja ovog ugovora, osnuje i registruje koncesiono društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, koje će obavljati koncesionu djelatnost, osim u slučaju, ako već ima preduzeće koje je osnovano i registrovano za poslove koncesione djelatnosti ili Koncesionar proširi registraciju za vršenje koncesione djelatnosti.
- 8.2** Koncesiono društvo se osniva, posluje i organizuje kao privredno društvo, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i drugim propisima kojima su uređeni uslovi i način poslovanja domaćih privrednih društava. U slučaju da je Koncesionar konzorcijum više lica, vlasnička struktura u Koncesionom društvu mora odgovorati vlasničkoj strukturi utvđenoj prilikom podnošenja Ponude i ista se ne može mijenjati bez saglasnosti Koncedenta.
- 8.3.** Nakon osnivanja koncesionog društva i njegove registracije, sva prava i obaveze Koncesionara iz ovog ugovora predstavljaće istovremeno prava i obaveze koncesionog društva.
- 8.4.** Bez obzira na stav 3 ovog člana Koncesionar ostaje solidarno odgovoran Koncedentu za ispunjenje svih ugovornih obaveza, u koju će svrhu Koncesionar,

zajedno sa obavještenjem o Koncesionom društvu, dostaviti Izjavu o sponzorstvu, sadržaja kao u Prilogu II ovog Ugovora.

- 8.5** Koncedent je ovlašten da po sopstvenom nahođenju i/ili od Koncesionara i/ili od koncesionog društva:
- i. zahtijeva ispunjenje bilo koje ugovorne obaveze, odnosno traži prinudno izvršenje bilo koje ugovorne obaveze i
 - ii. traži obeštećenje za bilo koji gubitak koji je pretrpio usljed toga što neka obaveza Koncesionara, u skladu s ovim ugovorom, nije ispunjena u vrijeme i na način kao što je to ovim ugovorom određeno, uključujući i gubitak koji je nastao usljed bilo kog takvog pokušaja prinudnog izvršenja koncesionareve obaveze.
- 8.6.** Koncesionar je ovlašten za isticanje zahtjeva prema Koncedentu u ime koncesionog društva, i isplate po tom osnovu biće učinjene Koncesionaru ili koncesionom društvu.
- 8.7.** Pravo Koncesionara ne ovlašćuje ga na isticanje više od jednog zahtjeva za isti gubitak, bilo za svoj račun i za račun koncesionog društva ili nekog koncesionarevog povezanog lica.
- 8.8.** Koncesionar (niti članovi mogućeg konzorcijuma) ne može na bilo koji način raspolagati (prodaja, prenos ili uspostavljanje tereta) udjelima u koncesionom preduzeću, niti smije na bilo koji način efektivno prenijeti pravo upravljanja nad koncesionim preduzećem, bez prethodne saglasnosti Koncedenta. Ova zabrana postoji i u odnosu na raspolaganja udjelima između eventualnih članica konzorcijuma.
- 8.9** Koncesionar neće preduzeti nikakvu radnju koja vodi statusnoj promjeni ili reorganizaciji koncesionog preduzeća, niti promijeniti njegovo sjedište bez prethodne pisane saglasnosti Koncedenta, a koja neće biti bezrazložno uskraćena pod uslovom da statusna promjena ne ugrožava realizaciju predmeta koncesije.
- 8.10.** U slučaju da Koncesionar nije u obavezi da registruje koncesiono preduzeće, već će istu nastaviti da sam obavlja u skladu sa zakonom i ovim ugovorom isti podliježe obavezama utvrđenim st. 8 i 9 ovog člana.

Član 9

- 9.1.** Ukoliko u toku Perioda koncesije nastanu promjene u režimu voda predmetnog vodotoka, zbog kojih je Koncedent, zbog ostvarivanja javnog interesa, dužan da Koncesionaru ograniči korišćenje hidroenergetskog potencijala, predviđeno tehničkom dokumentacijom na koju je pribavljena vodna dozvola, Koncesionar je dužan da u razumnim rokovima izvrši radnje i mjere koje mu je naložio Koncedent.
- 9.2.** U slučaju iz stava 1 ovog člana Koncesionar ima pravo samo na naknadu stvarne štete (ne i na naknadu štete za izmaklu – izgubljenu dobit).

- 9.3.** Propust Koncesionara da postupi po nalogu Koncedenta iz stava 1 ovog člana predstavlja osnov za raskid ovog ugovora od strane Koncedenta i gubitak prava na naknadu štete iz stava 2 ovog člana.

NOVČANA SREDSTVA ZA ISPUNJENJE PLANA REALIZACIJE

Član 10

- 10.1.** Novčana sredstva potrebna za finansiranje i ispunjenje Plana realizacije ovog ugovora, uključujući posebno izradu tehničke dokumentacije, pripremne radove, radove na izgradnji, izmještanje puteva, izgradnju infrastrukture, rješavanje imovinsko pravnih odnosa, priključenje na Elektroenergetski sistem (ukoliko nije drugačije određeno zakonom i planom operatora prenosnog odnosno distributivnog sistema) održavanje i operativni rad u cjelosti obezbjeđuje Koncesionar.
- 10.2.** Dinamika obezbjeđenja sredstava mora biti usklađena sa rokovima za ispunjenje pojedinih faza Plana realizacije i svaki propust u obezbjeđivanju neophodnih sredstava, smatraće se isključivom krivicom Koncesionara, sa nastupanjem posledica predviđenih Ugovorom.
- 10.3.** Koncesionar će visinu investicija rasporediti u rokovima, vrsti, obliku, kvalitetu i namjeni u skladu sa Planom realizacije.

BANKARSKA GARANCIJA ZA IZVRŠENJE UGOVORA I UGOVORNA KAZNA RADI NEISPUNJENJA

Član 11

- 11.1.** Koncesionar je dužan da, za realizaciju Ugovora u I i II fazi Plana realizacije redovno dostavlja Koncedentu validnu Bankarsku garanciju u formi i sadržaju kao u Prilogu 3, plativu na prvi poziv bez prava prigovora, kao sredstvo obezbjeđenja Ugovora po fazama I i II Plana realizacije i obaveze za plaćanje ugovorne kazne po ovom Ugovoru.
- 11.2.** Koncesionar je dužan da, kao prethodni uslov za zaključenje aneksa iz člana 5 stav 7 Ugovora, u slučaju produženja roka za izvršenje obaveza iz I ili II faze Plana realizacije za odgovarajući vremenski period, dostavi Bankarsku garanciju odnosno produži postojeću.
- 11.3.** Na dan potpisivanja Ugovora Koncesionar će dostaviti Koncedentu Bankarsku garanciju iz stava 1 ovog člana za izvršenje obaveza iz I faze Plana realizacije u iznosu od 100.000,00 € (slovima: sto hiljada eura) i sa rokom važenja od 15 mjeseci od datuma potpisivanja.
- 11.4.** U slučaju produženja rokova iz člana 5 stav 3 ovog ugovora, u roku od 30 dana prije isteka dostavljene Bankarske garancije, Koncesionar će biti dužan da produži postojeću ili dostavi novu Bankarsku garanciju iz stava 3 ovog člana sa važenjem do završetka I faze Plana realizacije. Propuštanje Koncesionara da

dostavi naknadnu Bankarsku garanciju u utvrđenom roku, smatraće se osnovom za aktiviranje prvobitno dostavljene Bankarske garancije.

- 11.5.** Najkasnije 30 dana prije isteka roka za izvršenje I faze Plana realizacije, Koncesionar je dužan da dostavi novu Bankarsku garanciju sa rokom važenja od 15 mjeseci, za izvršenje radova za prvu godinu II faze Plana realizacije u iznosu od 25 % vrijednosti planirane investicije u toj godini, a koja nezavisno od prethodnog ne može biti manja od 250,000.00 EUR (slovima: dvije stotine pedeset hiljada eura). Najkasnije 30 dana prije isteka prve godine II faza Plana realizacije, Koncesionar je dužan da dostavi novu garanciju, sa rokom važenja od 15 mjeseci, u iznosu od 25 % vrijednosti planirane investicije za sledeću godinu a koja nezavisno od prethodno ne može biti manja od 500,000.00 EUR (slovima: pet stotina hiljada eura).
- 11.6.** Po dostavljanju nove Bankarske garancije, prethodna će se vratiti Koncesionaru.
- 11.7.** Bankarska garancija za određeni period investicije vratiće se Koncesionaru i ukoliko investicija bude realizovana prije roka predviđenog Planom realizacije.
- 11.8.** Bankarska garancija za poslednji godišnji period II faze Plana realizacije će biti vraćena nakon što Koncesionar uspešno otpočne proizvodnju električne energije u mHE, izgrađenoj u skladu sa tehničkom dokumentacijom u rokovima utvrđenim Planom realizacije.
- 11.9** Propuštanje Koncesionara da dostavi novu Bankarsku garanciju u rokovima iz ovog člana, smatraće se osnovom za aktiviranje prethodno dostavljene Bankarske garancije.
- 11.10** Ugovorne strane saglasno konstatuju da je Koncedent važeću Bankarsku garanciju ovlašćen u cjelosti naplatiti u slučaju raskida ovog Ugovora predviđenog Članom 23 istog (osim slučajeva više sile), kao i izvršiti djelimičnu naplatu nezavisno od raskida u slučajevima djelimičnog neispunjenja obaveze Koncesionara. Ovim se posebno utvrđuje sledeće:
 - Da je u slučaju raskida Ugovora iz Člana 23 (osim isteka i slučajeva više sile) Koncedent pored prava na raskid Ugovora i prenos vlasništva nad zemljištem, objektima i opremom u skladu sa Članom 20 Ugovora, ovlašćen izvršiti i naplatu cjelokupnog iznosa bankarske garancije koja je validna i važeća u momentu nastupanja raskida
 - U slučaju manje instalisane snage u poređenju sa vrijednošću predviđenom Idejnim rješenjem i Tehničkom dokumentacijom, Koncedent je ovlašćen izvršiti naplatu bankarske garancije u iznosu koji predstavlja iznos obračunat na sledeći način a) množenjem svakih 0,1 MW nepostignute instalisane sa iznosom od _____ EUR b) Nezavisno od prethodno navedenog a kako je predviđeno Članom 23 Ugovora, u slučaju da ove povrede prelaze vrijednosti određene Članom 16 stav 3 ovog Ugovora Koncedent je pored prava na raskid ovog Ugovora i prava iz Člana 20 istog, ovlašćen izvršiti naplatu cjelokupne bankarske garancije.

- 11.11** Ugovorne strane saglasno konstatuju da ovdje predviđeni uslovi za aktiviranje bankarske garancije u smislu Mjerodavnog prava, za razliku od ugovorne kazne usled kašnjenja predviđene Članom 24 Ugovora, predstavljaju ugovornu kaznu radi neispunjenja djelimično ili potpunog, te da je nastupanjem istih, osim u slučaju predviđenim Članom 16 stav 3 ovog Ugovora smatra djelimičnim neispunjenjem, Koncedent pored prava na naplatu iste kako je određeno stavom 9, ima pravo ali ne i obavezu da izjavi raskid Ugovora kao i pravo da zahtjeva prenos prava nad zemljištem, objektima i opremom u skladu sa Članom 20 Ugovora. Radi izbjegavanja sumnje prava Koncedenta su ograničena isključivo na aktiviranje cjelokupne bankarske garancije, ali ne i raskid u slučaju da odstupanje u prednje navedenom procentu, postoji samo u pogledu instalisane snage ali ne i proizvodnje.
- 11.12** U slučaju nastupanja okolnosti iz stava 10 ovog Člana, Koncedent je nezavisno od činjenice i momenta izjavljivanja raskida Ugovora, ovlašćen izvršiti aktiviranje bankarske garancije i prije eventualnog raskida, a posebno u slučajevima u kojima se bankarska garancija bliži isteku važenja. U slučaju eventualnog odustanka koncedenta od raskida ovog Ugovora, uprkos postojanju uslova za isti, ne može se smatrati ili tumačiti da je isti dužan izvršiti povraćaj iznosa naplaćenog aktiviranjem bankarske garancije.

VISINA KONCESIONE NAKNADE I USLOVI PLAĆANJA

Član 12

- 12.1.** Ugovorne strane saglasno konstatuju da je visina koncesione naknade fiksna i iznosi 6,5% od planirane godišnje proizvodnje mHE iz Idejnog rješenje iz Ponude Ponuđača. Ukoliko je ostvarena godišnja proizvodnja električne energije veća od planirane iz idejnog rješenja, koncesionar plaća naknadu u iznosu od 6,5% od ostvarene proizvodnju mHE na godišnjem nivou.
- 12.2.** Pomenuti procenti godišnje proizvodnje se preračunavaju u novčani iznos po važećoj otkupnoj cijeni elektricne energije proizvedene u mHE i raspoređuje u državni i lokalne budžete na način definisan zakonom. Otkupna cijena se na osnovu koje se obračunava visina koncesione naknade se izračunava kao prosječni iznos otkupne cijene za to postrojenje u prethodnoj godini.
- 12.3.** Koncesiona naknada se plaća na godišnjem nivou, i to do 31.01 relevantne godine za prethodnu godinu a shodno primjenjivom obračunu iz Člana 12. Stav 1.
- 12.4.** Koncesionar se obavezuje da vodi posebne računovodstvene knjige za djelatnost koja je predmet Ugovora, u koje Koncedent u svakom momentu, može imati uvid. Obračun naknade se vrši po principu fakturisane realizacije.
- 12.5.** U pogledu obračuna, naplate, kamate, prinudne naplate, rokova zastarjelosti i ostalog što je vezano za plaćanje naknada iz ovog člana shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje poreska administracija.

Član 13

- 13.1** Pored naknade iz člana 12 ovog ugovora Koncesionar je dužan da plaća i druge zakonom utvrđene postojeće i buduće naknade u propisanim rokovima, kao što su vodna naknada i druge.

PRAVA I OBAVEZE KONCESIONARA

Član 14

- 14.1.** Koncesionar je dužan da:

- i. prije otpočinjanja radova na realizaciji ovog ugovora, odnosno podnošenja zahtjeva za dobijanje građevinske dozvole, o svom trošku riješi imovinsko-pravne odnose na zemljištu koje je u neposrednoj funkciji realizacije koncesije;
- ii. obezbijedi potrebna finansijska sredstva za realizaciju Ugovora;
- iii. koristi hidroenergetski potencijal dijela vodotoka u skladu sa kriterijumom racionalnog, energetski efikasnog i ekonomski opravdanog korišćenja Vodotoka;
- iv. racionalno koristi odnosno eksploatiše izgrađene objekte uz obezbjeđenje ljudi i imovine, a u skladu sa zakonima kojima se uređuju oblasti energetike i uređenja prostora i izgradnje objekata i dr.
- v. realizuje višenamjenska rješenja u skladu sa Idejnim rješenjem koje je dostavio ili da realizuje mjere energetske efikasnosti iz Ponude;
- vi. poštuje projektovane i ugovorene kapacitete, određene ovim Ugovorom, Ponudom i Koncesionim aktomi kao i dinamiku realizacije koncesionih aktivnosti;
- vii. izvodi radove uz primjenu propisanih i utvrđenih mjera zaštite životne sredine, kulturne baštine i radne sredine;
- viii. u slučaju pronalaska predmeta koji predstavljaju istorijsku, kulturnu ili prirodnu vrijednost postupi u skladu sa relevantnim zakonskim propisima;
- ix. postupa isključivo po odobrenim projektima i odobrenim tehnološkim postupcima;
- x. izvještava organ uprave nadležan za poslove energetike o novim saznanjima za efikasnije i ekonomičnije korišćenje hidroenergetskog potencijala i eventualnoj namjeri za njihovu eksploataciju, u kojem slučaju se mora zaključiti aneks ovog ugovora;
- xi. u svemu poštuje mjere zaštite životne sredine, propisane i utvrđene u postupku strateške procjene i eventualne procjene uticaja izgradnje Objekata mHE na životnu sredinu;
- xii. ulaže u istraživanje za poboljšanje sigurnosti rada i zaštite životne sredine;

- xiii. da tokom koncesionog perioda, svake godine, najkasnije do 15. marta, organu nadležnom za poslove energetike, dostavlja Izvještaj o tehničkim i finansijskim rezultatima u skladu sa ovim ugovorom.

AMORTIZACIONI VIJEK OPREME I OBJEKATA mHE

Član 15

- 15.1.** Koncesionar je saglasan da je amortizacioni vijek za:
- i. opremu - period koji je utvrdio proizvođač te opreme i
 - ii. Objekte mHE - rok koji će se utvrditi u projektu održavanja objekata shodno zakonu koim se uređuje izgradnja objekata.

IDEJNO RJEŠENJE

Član 16

- 16.1.** Koncesionar je dužan da se pri pripremi Tehničke Dokumentacije koristi Idejnim rješenjem koje je odobreno i prihvaćeno od strane Koncedenta. Ukoliko Koncesionar ne izradi tehničku dokumentaciju prema prihvaćenom Idejnom rješenju, odnosno izmijeni isto bez saglasnosti Koncedenta, Koncedent ima pravo da, po propisanom postupku, dodijeli koncesiju drugom koncesionaru pri čemu može iskoristiti postojeće Idejno rješenje.
- 16.2.** Na osnovu važećih propisa, Koncesionar mora da realizuje izgradnju hidroelektrana prema dostavljenom Idejnom rješenju. Ukoliko dokaže energetska opravdanost ili postojanje optimalnijeg rješenja od rješenja predloženog u Idejnom rješenju, Koncesionar može, uz prethodno pribavljenu saglasnost Koncedenta odstupiti od dostavljenog i usvojenog Idejnog rješenja ali samo pod uslovom da realizuje izgradnju mHE na vodotoku na način da:
- instalisana snaga svake pojedine hidroelektrane ne bude veća od 10MW i
 - na način da ukupna instalisana snaga svih hidroelektrana na vodotoku ne odstupa u odnosu na onu predviđenu osnovnim idejnim rješenjima u procentu od 15% ili većem ili alternativno da planirana proizvodnja svih hidroelektrana na vodotoku ne odstupa u odnosu na onu predviđenu osnovnim idejnim rješenjem u procentu od 15% ili većem
 - da takva promjena idejnog rješenja ne iziskuje ustupanje dodatnog zemljišta od strane Koncedenta u svrhu obavljanja koncesione djelatnosti
 - da se ovom promjenom ne pogoršava uticaj na životnu sredinu
 - iznos koncesione naknade bude nepromijenjen u odnosu na iznos utvrđen čl. 13 Ugovora.

- 16.3.** U svakom slučaju i nezavisno od prethodno navedenog, izgradnja Objekata mHE na način da ukupna instalisana snaga svih hidroelektrana na vodotoku odstupa u odnosu na onu predviđenu Idejnim rješenjem dostavljenim uz Ponudu u procentu od 15 % ili većem ili alternativno da planirana proizvodnja svih hidroelektrana na vodotoku odstupa u odnosu na onu predviđenu Idejnim rješenjem dostavljenim uz Ponudu u procentu od 15 % ili većem, predstavlja osnov za raskid ovog Ugovor u skladu sa Članom 23 istog.

BEZ TERETA

Član 17

- 17.1.** Koncesionar se obavezuje da neće bez prethodne saglasnosti Koncedenta, u slučajevima i pod uslovima određenim ovim ugovorom, preduzimati bilo kakve pravne poslove kojima će biti uspostavljen Teret ili opterećenje na bilo kakva prava trećih lica u pogledu zemljišta ili Objekata mHE, nezavisno od toga da li je zemljište u vlasništvu Koncesionara ili Koncedenta.
- 17.2.** Koncesionar ovim izjavljuje da bez prethodne pisane saglasnosti Koncedenta neće
- a) Uspostavljati zalogu ili bilo koju drugu vrstu tereta nad udjelima u Koncesionom društvu niti istima raspolagati na bilo koji drugi način (prodajom, prenosom, itd)
 - b) Zalagati potraživanja, objekte, opremu, ili bilo koja druga prava koja ima u vezi sa ovim Ugovorom.

PRAVA TREĆIH LICA

Član 18

- 18.1** Koncedent se obavezuje da nijednom pravnom ili fizičkom licu neće ustupiti ili dozvoliti izvođenje bilo kojih radova ili ostvarivanje bilo kojih drugih prava, koja se odnose na predmet koncesije po ovom ugovoru, niti bilo koje radove ili prava koja bi uticala na umanjenje prava Koncesionara, kao ni svojim aktivnostima, odlukama ili na bilo koji drugi način spriječiti ili ograničiti mogućnost ostvarivanja prava Koncesionara. Pod ovim se ne podrazumjevaju bilo kakve radnje ili aktivnosti trećih lica, za koju od Koncedenta ili Organa uprave nisu dobili prethodnu saglasnost..

REVITALIZACIJA OBJEKATA mHE

Član 19

- 19.1.** Koncesionar i Koncedent će najkasnije 3 godine prije isteka Perioda koncesije, o trošku Koncesionara, izabrati Nezavisnog revizora radi pripreme Programa revitalizacije.

- 19.2.** Program revitalizacije će biti završen 18 mjeseci prije isteka Perioda koncesije, i naročito mora da sadrži:
- i. obim neophodnih radova za revitalizaciju Objekata mHE tako da isti nakon završetka revitalizacije, postignu funkcionalne parametre proizvodnje, koji ne mogu biti značajno manji od parametara proizvodnje električne energije iz Idejnog rješenja;
 - ii. procjenu troškova revitalizacije.
- 19.3.** Nakon završetka Programa revitalizacije, Koncesionar će u roku od 30 dana dostaviti Koncedentu Bankarsku garanciju za revitalizaciju, u visini procjene troškova revitalizacije, bez prava prigovora i plativu na prvi poziv, sa rokom važenja najmanje 6 mjeseci nakon isteka Perioda koncesije.
- 19.4.** Koncesionar se obavezuje da će Program revitalizacije otpočeti da izvršava, u obimu i na način predviđen ovim programom najkasnije jednu godinu prije isteka Perioda koncesije (osim u slučaju da je Programom revitalizacije utvrđen duži rok), i da će isti izvršiti najkasnije 60 (šezdeset) dana prije isteka Perioda koncesije.
- 19.5.** Nakon završetka Programa revitalizacije, Koncesionar će dostaviti Koncedentu i Nezavisnom revizoru iz stava 1 ovog člana, konačni obračun izvedenih radova revitalizacije i omogućiti im eventualni pregled Objekata mHE.
- 19.6.** U slučaju odobrenja konačnog obračuna od strane Nezavisnog revizora, odnosno utvrđivanja činjenica da je Program revitalizacije u potpunosti izvršen i sa nižim iznosom sredstava, Koncedent će odmah nakon isteka Perioda koncesije izvršiti povraćaj Bankarske garancije za revitalizaciju.
- 19.7.** Troškove izrade Programa revitalizacije, troškove revitalizacije, kao i eventualne naknade troškova revitalizacije i provjere konačnog obračuna, snosi Koncesionar.

PRENOS NAKON ISTEKA PERIODA KONCESIJE

Član 20

- 20.1.** Ovim ugovorom Koncesionar, kao dotadašnji vlasnik, odnosno korisnik zemljišta i Objekata mHE, u slučajevima predviđenim čl. 24 i 25 Ugovora, predaje odnosno prenosi zemljište, objekte, opremu i postrojenja mHE u vlasništvo Crne Gore, bez ikakvih tereta, i bez prava da traži od Crne Gore, odnosno Koncedenta za taj prenos (vlasništva) bilo kakvu naknadu.
- 20.2.** Koncesionar je potpisujući ovaj ugovor dao saglasnost da se bez njegovog znanja ili bilo kakvog (prethodnog ili naknadnog) odobrenja, Crna Gora upiše kao vlasnik nekretnina – zemljišta, Objekata mHE (sa vlasništvom 1/1) kod nadležnog organa za katastar nepokretnosti, a po potrebi i u druge propisane evidencije (knjige), u koje se vrši upis nekretnina, kao i da Objekte mHE upiše u knjigovodstvene knjige u kojima se vodi imovina, sredstva i oprema Crne Gore, kao njenu imovinu.

20.3. Koncesionar je dužan da istovremeno sa prenosom prava na zemljištu, objektima, opremi i postrojenjima mHE:

- i. na osnovu zahtjeva Koncedenta, izvrši prenos svih prava i obaveza iz ugovora koji su od značaja za obavljanje djelatnosti mHE (npr. ugovor o pristupu elektroenergetskoj mreži, ugovor o balansiranju, ugovor o isporuci električne energije itd.), odnosno učini najbolje napore da obezbijedi saglasnost drugih ugovornih strana u takvim ugovorima;
- ii. dostavi Koncedentu svu postojeću tehničku dokumentaciju neophodnu za nastavak radova ako je do prestanka koncesionog odnosa došlo prije završetka izgradnje, odnosno dokumentaciju neophodnu za održavanje Objekata mHE, ako je do prestanka došlo u toku njegovog korišćenja ili prije isteka trajanja Ugovora;
- iii. dostavi Koncedentu projekat izvedenog stanja koji sadrži sve izmjene koje su nastale na Objektima mHE nakon dobijanja upotrebne dozvole;
- iv. dostavi Koncedentu sva uputstva za korišćenje i održavanje Objekata mHE i opreme u Objektima mHE;
- v. obezbijedi da sve garancije u vezi sa bilo kojom opremom mHE budu prenijete na Koncedenta;
- vi. izvrši prenos bez naknade svih prava intelektualne svojine Koncesionara neophodnih da Koncedent nastavi korišćenje i upravljanje mHE, odnosno izvrši prenos trajne neograničene, ekskluzivne licence bez ikakve naknade na onim pravima intelektualne svojine na kojima Koncesionar nije vlasnik;
- vii. u potpunosti saraduje sa Koncedentom kako bi se omogućio nesmetan transfer poslovanja mHE na Koncedenta.

20.4. Koncesionar nije dužan da preda ili prenese:

- i. novac u gotovini i u banci;
- ii. komercijalne, knjigovodstvene dugove i potraživanja čija dospelost pada najkasnije na dan isteka Perioda koncesije, a koji su neizmireni;
- iii. koristi od zahtjeva iz garancija, naknada šteta i polisa osiguranja koje proističu iz bilo kojeg događaja ili okolnosti nastalih prije dana isteka Perioda koncesije, osim neplaćenih potraživanja po osnovu osiguranja, garancija, i naknada štete u mjeri u kojoj se takvi zahtjevi vezuju za fizički gubitak ili štetu ili nedostatke na Objektima mHE koji nastanu prije, ali ostanu neotklonjeni do dana isteka Perioda koncesije.

Član 21

21.1. U momentu prenosa zemljišta, objekata, opreme i postrojenja mHE, u smislu člana 20 Ugovora, isti moraju biti u potpuno tehničko-tehnološki funkcionalnom ispravnom stanju, za dalju proizvodnju električne energije i bez tereta bilo koje vrste.

- 21.2.** Koncesionar je dužan da Koncedentu naknadi štetu koja nastane zbog kršenja obaveze iz prethodnog stava ovog člana.

TRAJANJE I PRESTANAK UGOVORA

Član 22

- 22.1.** Ovaj ugovor je zaključen na određeno vrijeme, do isteka roka određenog u članu 6. Stav 1 Ugovora.
- 22.2.** Produženje važenja Ugovora je moguće isključivo u skladu sa Mjerodavnim pravom.

RASKID UGOVORA

Član 23

- 23.1.** Ovaj ugovor se smatra automatski raskinutim, bez dostavljanja posebnog obavještenja u sljedećim slučajevima:
- i. istekom Perioda koncesije iz člana 6 stav 1 ovog Ugovora, osim u slučajevima produženja u skladu sa članom 22 stav 2 ovog ugovora;
 - ii. u slučaju da Koncesionar ni u roku od 180 dana, od isteka roka predviđenog Planom realizacije nije izvršio određenu obavezu, osim u slučaju odobrenog produženja u skladu sa Članom 5, ili u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile ili produženja rokova ili izmjene sadržine obaveza Koncesionara utvrđenih Idejnim rješenjem, na osnovu saglasnosti Koncedenta, u skladu sa ovim ugovorom
 - iii. U slučaju da Koncesionar nije dostavio bilo koju od Bankarskih garancija određenih Članom 11 i Članom 19 ovog Ugovora, najmanje 15 dana prije isteka u tom momentu važeće bankarske garancije
 - iv. U slučaju neosnivanja Koncesionog društva u roku utvrđenom Članom 8, ili raspolaganja udjelima Koncesionog društva ili Koncesionara (u slučaju da nije osnovano Koncesiono društvo) protivno odredbama istog.
 - v. u slučaju nastupanja okolnosti više sile koje trajno onemogućavaju Ugovorne strane da izvrše svoje obaveze utvrđene Ugovorom;
 - vi. ukoliko je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije nad Koncesionarom, osim u slučaju odobrenog postupka reorganizacije u skladu sa zakonom;
 - vii. ukoliko je koncesija data na osnovu netačnih podataka bitnih za donošenje odluke o davanju koncesije i zaključivanje ovog ugovora;
 - viii. ako je Koncesionaru, pravosnažnom odlukom nadležnog suda ili organa uprave zabranjena proizvodnja električne energije ili uopšte obavljanja djelatnosti u Crnoj Gori;
 - ix. u slučaju da Koncesionar odbije da imenuje, odugovlači ili na drugi način onemogućava imenovanje Nezavisnog revizora za izradu Programa

revitalizacije, što za rezultat ima da Program revitalizacije nije pripremljen najkasnije 24 mjeseca prije isteka Perioda koncesije;

- x. ukoliko Koncesionar ne započne sa izvršenjem Programa revitalizacije najkasnije _dviije godine prije datuma isteka Perioda koncesije.

23.2. Pored slučajeva iz stava 1 ovog člana, Koncedent ima pravo da raskine ovaj ugovor u slučajevima kada:

- i. Koncesionar nije dostavio bilo koju od bankarskih garancija, u visini i sa sadržajem predviđenim čl. 11 i 19 Ugovora;
- ii. Koncesionar nije preduzeo radnje i mjere koje mu je naložio Koncedent u skladu sa članom 9 stav 1 Ugovora;
- iii. U slučaju da izgrađeni Objekti mHE u pogledu instalisane snage i proizvodnje odstupaju od vrijednosti predviđenih Idejnim rješenjem dostavljenim uz Ponudu, u iznosima ili procentima koji prelaze vrijednosti dozvoljene Članom 16 stav 3 ovog Ugovora.
- iv. Ne realizuje višenamjenska rješenja u skladu sa Idejnim rješenjem i Ponudom, ili ne realizuje mjere energetske efikasnosti iz Ponude u visini prihvaćenog budžeta
- v. se istražnim radovima ili eksploatacijom u kontinuitetu ugrožava život i zdravlje ljudi i životna sredina;
- vi. Koncesionar ne obavlja koncesione djelatnosti u skladu sa dinamikom i u obimu utvrđenom Ugovorom i Planom realizacije, osim u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile;
- vii. Koncesionar ni nakon pismene opomene Koncedenta i ostavljanja primjerenog roka koji ne može biti duži od 90 dana niti kraći od 30 dana ne izvrši radnje iz I ili II faze Plana realizacije u ugovorenom roku ili ne započne koncesione djelatnosti u ugovorenom roku;
- viii. U slučaju kašnjenja u plaćanju koncesione naknade iz Člana 13 ovog Ugovora, koje je duže od 30 dana;
- ix. Koncesionar neopravdano obustavi obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u objektima mHE;
- x. Koncesionar značajno krši i ne izvršava opseg, količinu i vrijednost radova predviđenih Programom revitalizacije, iz čega očigledno proizilazi da Program revitalizacije neće biti u cjelosti ili djelimično izvršen u ugovorenom roku.

23.3. Prije pokretanja postupka raskida Ugovora iz stava 2 ovog člana, Koncedent je dužan da u pisanoj formi obavijesti Koncesionara i odredi mu primjereni rok, za izvršenje ugovorene obaveze.

23.4. U slučaju raskida ovog Ugovora, Koncesionar je u roku od 30 dana od dana prijema pismenog obavještenja o raskidu, odnosno nastupanja raskida po sili

zakona dužan izvršiti sve neophodne radnje radi prenosa prava vlasništva nad zemljištem, objektima i opremom na Koncedenta u skladu sa Članom 20 ovog Ugovora, te se ovim potvrđuje da Koncesionar nema pravo na naknadu štete, odnosno refundaciju ili povraćaj troškova za izvršenje radova i uložena sredstva.

- 23.5.** U slučaju raskida Ugovora iz razloga predviđenih stavom 1 i 2, Koncedent ima pravo da raspolaže bez naknade tehničkom dokumentacijom Koncesionara u cilju dodjele koncesije u skladu sa zakonom kojim se uređuju koncesije.

UGOVORNA KAZNA ZA KAŠNJENJE

Član 24

- 24.1.** Ugovorne strane su saglasne da bi, u slučaju da Koncesionar kasni sa izvršenjem neke od svojih ugovornih obaveza, bilo veoma teško izmjeriti štetu koja bi iz toga proistekla. Stoga, ukoliko povreda neke od tih obaveza ne bude ispravljena u roku od 30 (trideset) dana, od dana nastupanja Koncesionara od strane Koncedenta, Koncesionar će za čitav period, uključujući i navedenih 30 dana biti dužan da Koncedentu plati ugovorne kazne kako slijedi:

- i. za svako kršenje obaveze Koncesionara iz člana 5 ovog ugovora, koje se sastoji u nepoštovanju rokova za realizaciju ovog ugovora, tj. bilo koje od faza iz Plana realizacije iz člana 3 Ugovora, iznos u visini od 0,05 %, za svaki dan kašnjenja, od vrijednosti investicije za tu godinu u realizaciji Ugovora, s tim da maksimalni iznos Ugovorne kazne po ovom osnovu ne može preći 5%;
- ii. za svako kršenje obaveze Koncesionara iz člana 3 Ugovora, koje se sastoji u odstupanju u iznosu investicija, sadržaju i kvalitetu u odnosu na Plan realizacije, iznos u visini od 0,05 %, za svaki dan do otklanjanja nepravilnosti, od vrijednosti investicije za tu godinu u realizaciji Ugovora s tim da maksimalni iznos Ugovorne kazne po ovom osnovu ne može preći 5%;
- iii. za svaku povredu člana 11 Ugovora, koja se sastoji u kašnjenju u dostavljanju bankarske garancije, iznos u visini od 0,05 %, za svaki dan kašnjenja, od vrijednosti investicije za godinu u realizaciji Ugovora za koju se dostavlja garancija, s tim da maksimalni iznos Ugovorne kazne po ovom osnovu ne može preći 5%;
- iv. Za svako kašnjenje u dostavljanju izvještaja iz Člana 27 stav 5 i 6 ovog Ugovora iznos u visini od 500,00 EUR dnevno, a maksimalno do 25,000.00 EUR

- 24.2.** Prethodno navedenim se ne ograničava, umanjuje ili isključuje pravo Koncedenta, da u slučaju takvog kašnjenja koje bi u krajnjem dovelo do raskida ovog Ugovora na način predviđen Članom 23, u cjelosti ili djelimično aktivira Bankarske garancije iz čl. 11 i 19 Ugovora, sa pravima Koncedenta, odnosno poslasticama po Koncesionara predviđenim tim odredbama.

- 24.3.** Koncesionar neće biti odgovoran više od jednom za ugovorne kazne iz ovog člana ukoliko, istim postupkom ili propustom, povrijedi dvije ili više odredbi za čije povrede su utvrđene ugovorne kazne. U takvom slučaju, ukoliko iznosi

ugovornih kazni, koji bi inače bili primenljivi, budu različiti, primijenice se isključivo veća ugovorna kazna.

- 24.4** Obaveze Koncesionara za plaćanje ugovorne kazne po ovom članu smatraju se obezbijeđenim Bankarskim garancijama iz člana 11 Ugovora.
- 24.5.** Radi izbjegavanja sumnje, ukoliko Koncedent može da dokaže stvarnu štetu u većem iznosu od ugovornih kazni predviđenih ovim članom, Koncedent će imati pravo na potpuno obeštećenje za bilo koji gubitak koji pretrpi u vezi sa kršenjem obaveza Koncesionara, a koji nije pokriven iznosom ugovornih kazni u skladu sa ovim članom.

RIZICI I ODGOVORNOSTI KOJI PROISTIČU IZ UGOVORA

Član 25

- 25.1.** Ključni rizici kod sprovođenja Ugovora uključuju:
- i. priključenje mHE na Elektroenergetski sistem;
 - ii. hidrološki rizik;
 - iii. ekološki rizik;
 - iv. rizik ostvarivanja prihoda (otkupna cijena, promjena pravno-normativne regulative);
 - v. rizici izbora lokacije;
 - vi. operativni rizici;
 - vii. viša sila.
- 25.2.** Za rizike iz stava 1 ovog člana odgovoran je Koncesionar, osim za rizik više sile.

VIŠA SILA

Član 26

- 26.1.** Ugovorne strane se oslobađaju odgovornosti ako je povreda ili neispunjenje ugovorene obaveze nastala usljed više sile. Pod višom silom se podrazumijeva događaj nastao po zaključenju ovog ugovora koji se nije mogao predvidjeti i čije se posljedice nijesu mogle izbjeći ili otkloniti. Ovi događaji su ograničeni na mobilizaciju, rat, zemljotres, požar, epidemiju i poplavu.
- 26.2.** Ugovorna strana, koja se poziva na višu silu, obavezna je da preduzme razumne mjere, odnosno radnje, da pretrpljenu štetu i gubitke svede na minimum i da drugu ugovornu stranu obavijesti pisanim putem o dejstvu više sile, najkasnije u roku od sedam dana od dana saznanja o uticaju više sile. Obavještenje sadrži detaljan opis događaja prouzrokovanog višom silom, kao i mjere i radnje koje ugovorna strana preduzima, radi maksimalnog smanjenja posljedica tog djelovanja.

- 26.3.** U slučaju više sile privremeno miruju prava i obaveze iz Ugovora do prestanka dejstva više sile. Odluku o mirovanju prava i obaveza Koncesionara iz Ugovora donosi Koncedent na osnovu pisanog zahtjeva Koncesionara. Ugovorne strane će, što je prije moguće, sprovesti konsultacije u dobroj vjeri kako bi se dogovorile o odgovarajućim radnjama radi umanjavanja posljedica više sile i kako bi obezbijedili dalje izvršenje ugovornih obaveza.
- 26.4.** Ukoliko se strane ne dogovore o tome u roku od 60 dana a viša sila i dalje traje ili traju posledice više sile tako da Ugovorna strana pogođena višom silom nije u stanju da izvršava svoje ugovorne obaveze u periodu od preko 90 dana, onda svaka Ugovorna strana može raskinuti Ugovor, bez prava da od druge ugovorne strane zahtjeva bilo kakvu naknadu..
- 26.5.** Ugovorna strana pogođena višom silom će obavijestiti drugu stranu što je prije moguće o prestanku okolnosti koja predstavlja višu silu. Nakon tog obavještenja Ugovorne strane će nastaviti da ispunjavaju svoja prava i obaveze iz Ugovora na način i pod uslovima koji su predviđeni Ugovorom.

KONTROLA IZVRŠENJA UGOVORA I NAČIN MEDUSOBNOG IZVJEŠTAVANJA

Član 27

- 27.1.** Koncesionar će vršiti djelatnosti u skladu sa Ugovorom i propisima, a o svim bitnim promjenama, u odnosu na Ugovor i obavljanje koncesione djelatnosti, blagovremeno će obavještavati Koncedenta.
- 27.2.** Koncedent ima pravo i obavezu da vrši stalnu kontrolu izvršenja obaveza iz Ugovora, vezano za rokove, uslove iz prihvaćenog Idejnog rješenja i poštovanje propisa.
- 27.3.** Koncedent će kontrolu vršiti preko ovlašćenih inspeksijskih i/ili drugih nadležnih organa.
- 27.4.** Pored kontrole iz stava 3 ovog člana, Koncesionar je dužan da omogući slobodan pristup i kontrolu licima ovlašćenih od strane Koncedenta ili od strane ovlašćenih organa uprave.
- 27.5.** Koncesionara je dužan u toku I Fazi i II Fazi, Koncedentu na tromjesečnom nivou dostavlja izvještaj o sprovedenim aktivnostima, okolnostima koja utiču na realizaciji kao i svim drugim podacima i informacijama vezanim za predmet Koncesije. Okolnosti navedene u izvještaju moraju biti obrazloženi i kad je to moguće potkrijepljene neophodnim dokazima. Propust Koncesionara da u ovom Izvještaju navede bilo koju od okolnosti koja ima uticaja na mogućnost realizacije ili ograničavanje iste, za posledicu ima da se na takvu okolnost Koncesionar poslije ne može pozvati, s tim da je nezavisno od ovdje navedenog o svakoj bitnoj okolnosti Koncesionar dužan odmah i bez odlaganja obavjestiti Koncedenta.
- 27.6.** U toku III Faze Plana realizacije, Koncesionar je Izvještaj sa sadržajem kao u Članu 27 stav 5 dužan dostavljati jednom godišnje, i to najkasnije do 31.01. relevantne godine za prethodnu godinu.

VAŽEĆI ZAKON, MJERODAVNO PRAVO I RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 28

- 28.1.** Izvršenje, sprovođenje i tumačenje Ugovora vršiće se u skladu sa Mjerodavnim pravom.
- 28.2.** Sporovi koji nastanu u toku izvršenja Ugovora ili koji su u vezi sa Ugovorom rješavaće se pred Privrednim sudom u Podgorici.

IZJAVE KONCESIONARA

Član 29

- 29.1.** Koncesionar izjavljuje i garantuje:
- i. da su zaključenje ovog ugovora i izvršavanje njegovih obaveza u skladu sa osnivačkim i drugim aktima Koncesionara i da nijesu zavisni od pribavljanja posebnih potvrda, dozvola ili drugih vrsta odobrenja organa Koncesionara radi zaključivanja Ugovora odnosno, ukoliko je pribavljanje takvih potvrda, dozvola ili odobrenja neophodno, da su ista pribavljena;
 - ii. da se zaključivanjem ovog ugovora, ne vrši povreda nijednog propisa i da on nije u sukobu ni sa kojim upravnim, sudskim, arbitražnim ili drugim odlukama koje se odnose na Koncesionara;
 - iii. da se preuzimanjem obaveza po ovom ugovoru ne vrši povreda nijednog ugovora ili sporazuma u kojem je Koncesionar jedna od ugovornih strana i da protiv Koncesionara nije pokrenut, niti je u toku nikakav postupak, koji bi za posledicu mogao imati materijalno štetan uticaj na poslovanje, prihode i finansijsko stanje Koncesionara.

JEZIK UGOVORA

Član 30

- 30.1.** Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku.

IZMJENE I DOPUNE UGOVORA

Član 31

- 31.1.** Izmjene i dopune Ugovora vrše se aneksima na način i u formi predviđenoj za njegovo zaključivanje, i isti se prilažu uz Ugovor i čine njegov sastavni dio.
- 31.2.** Aneksi ovog ugovora po svom redosljedu zaključivanja označavaju se arapskim brojevima.
- 31.3.** Inicijativu za izmjene i dopune ovog ugovora može dati svaka od Ugovornih strana.

- 31.4.** Ugovorna strana, koja je primila pisanu inicijativu za izmjenu i dopunu Ugovora dužna je da se u roku do 30 (trideset) dana izjasni o predloženoj inicijativi.

UGOVORNA DOKUMENTACIJA

Član 32

- 32.1.** Ugovornu dokumentaciju čine: Koncesioni akt, Ponuda, Ugovor sa priložima, Plan realizacije, Tehnička dokumentacija i ostala zakonom utvrđena dokumentacija, neophodna za izgradnju i rad objekata mHE.

NEVAŽENJE I RAZDVOJIVOST

Član 33

- 33.1.** Ukoliko se za bilo koju odredbu Ugovora bude smatralo da je nezakonita, nevažeća ili neprimjenljiva, u cjelini ili djelimično, prema Mjerodavnom pravu, takva odredba ili njen dio će se u toj mjeri smatrati da ne predstavlja dio Ugovora, ali to neće negativno uticati na zakonitost, validnost i primjenljivost preostalog dijela Ugovora. U tom slučaju, Ugovorne strane će uložiti maksimalne napore da, u okviru razumnog vremenskog perioda, zamijene odredbu koja se smatra nezakonitom, nevažećom ili neprimjenljivom, novom odredbom koja će imati isti cilj i efekat, a koja će biti zakonita, validna i primjenljiva.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34

- 34.1.** Ugovor je sačinjen u 12 (dvanaest) istovjetnih primjeraka od kojih po dva primjerka pripadaju Ugovornim stranama, a po jedan primjerak ministarstvu nadležnom za finansije, Upravi prihoda, Zaštitniku imovinsko pravnih interesa Crne Gore, ministarstvu nadležnom za vode, Upravi za vode Crne Gore, Komisiji za koncesije Crne Gore, nadležnom organu za registraciju ugovora.

Za KONCEDENTA

Ministar

Za KONCESIONARA,

Direktor